

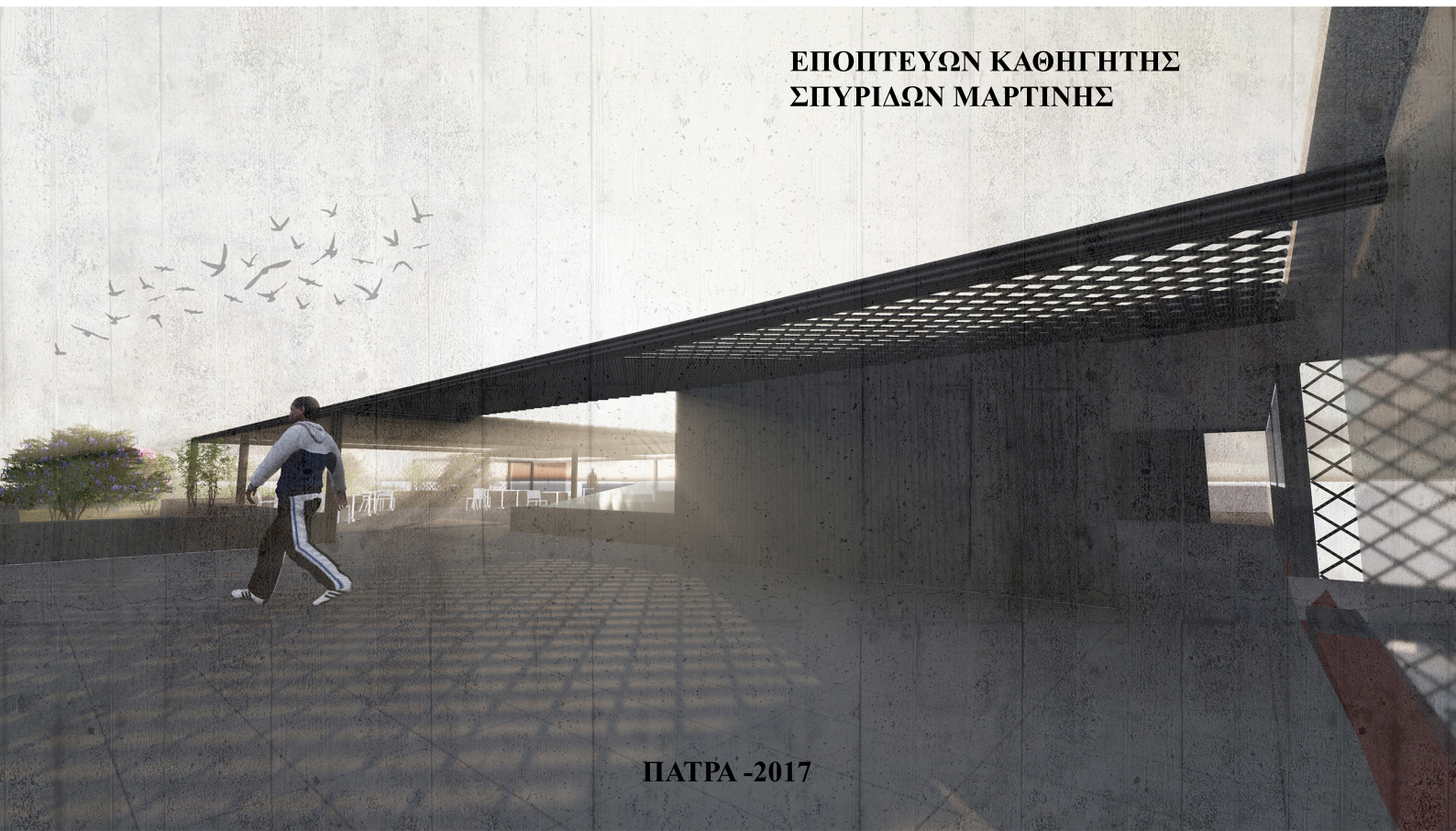
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ “ΜΙΜΟΖΑ” ΤΟΥ ΤΕΙ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

**ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΩΝ
ΚΟΛΙΝΙΑΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΜ 6753
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΛΕΝΗ ΑΜ 6751**

**ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΡΤΙΝΗΣ**

ΠΑΤΡΑ -2017

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία κτηρίων που παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες ως προς τα αρχιτεκτονικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά τους, ενώ διακρίνονται για υψηλές ενεργειακές καταναλώσεις σε σύγκριση με αντίστοιχα κτήρια τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μελέτη αυτή γίνεται στα πλαίσια πτυχιακής εργασίας με τίτλο «Διαμόρφωση κτηρίου “ΜΙΜΟΖΑ” του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας για στέγαση του τμήματος Λογοθεραπείας.». Ως θέμα έχει τη μελέτη ανακαίνισης και αποκατάστασης, του κτιρίου ΜΙΜΟΖΑ, η αποκατάσταση των υπάρχουσών βλαβών, η εξυγίανση του κτιρίου, καθώς και η πρόταση της νέας μορφής και χρήσης. Με την πρότασή μας προτείνουμε την δημιουργία μοντέρνων χώρων που σε συνδυασμό με τη χρήση καινοτόμων υλικών καλύπτουν τις ανάγκες ενός σύγχρονου ιδρύματος.

Στο πρώτο μέρος αναλύουμε την υπάρχουσα κατάσταση του κτηρίου, εν συνεχεία κάνοντας την έρευνα μας για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα καταλήξαμε να ασχοληθούμε περισσότερο με τα εμποδιζόμενα άτομα και την ένταξή τους σε αυτά. Όντας φοιτήτριες στο κτήριο της μελέτης μας παρατηρήσαμε ότι δεν ήταν φιλικό προς τα εμποδιζόμενα άτομα, μιας και ο υφιστάμενος ανελκυστήρας ήταν σχεδόν πάντα εκτός λειτουργίας. Το δεύτερο σημείο στο οποίο σταθήκαμε ήταν ότι κατά τους καλοκαιρινούς μήνες το κτήριο λειτουργούσε σαν θερμοκήπιο, κάνοντας την ατμόσφαιρα αποπνικτική σε συνδυασμό με το τοπικό κλίμα. Τα δύο αυτά σημεία αποτέλεσαν τις κατευθυντήριες γραμμές της πρότασής μας δηλαδή να σχεδιάσουμε ένα κτήριο φιλικό και ανοιχτό για όλους τηρώντας τις βασικές αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
1. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	3
1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	3
2. ΘΕΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ	3
3. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ.....	4
4. ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	5
5. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	6
6. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	7
2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	8
1. ΓΕΝΙΚΑ	8
2. ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	9
3. Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	10
3. ΠΡΟΤΑΣΗ	13
1. ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	13
2. ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	14
3. ΠΡΟΤΑΣΗ.....	17
4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ –ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ	17
5. ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	19
6. ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	23
7. ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	34
4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ.....	38
5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	39

1. ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Πρόκειται για κτήριο του 1970 στο οποία στεγαζόταν βιομηχανία. Οι πληροφορίες δεν είναι όμως σαφείς σε ότι έχει να κάνει με το αντικείμενο της βιομηχανίας, τα πιθανά ενδεχόμενα είναι να πρόκειται είτε για βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας, ή βιομηχανία εσωρούχων. Τη λειτουργία αυτή, τη διατηρούσε μέχρι το 2003 οπότε και αγοράστηκε σε ανοιχτό πλειστηριασμό από το Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πατρών με σκοπό να στεγάσει το Τμήμα Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτηρίων και το Τμήμα Λογοθεραπείας. Έκτοτε διατηρεί έως και σήμερα τη χρήση αυτή. Πριν την τοποθέτηση των τμημάτων αυτών, ανακαινίστηκε μερικώς, προστέθηκαν όσα χρειαζόνταν στις εγκαταστάσεις, τοποθετήθηκαν διαχωριστικοί τοίχοι για την δημιουργία αιθουσών και διαμορφώθηκε ως ένα σημείο ο εσωτερικός χώρος, με σκοπό να καλυφθούν κάποιες από τις απαιτήσεις του Ιδρύματος.

2. ΘΕΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ

Εικόνα 1

στην οδό Ακρωτηρίου (Εικόνα1), βορειοδυτικά του υπάρχει μάντρα αυτοκινήτων, νοτιοδυτικά υπάρχει κτίριο ενός ορόφου και νοτιοανατολικά πολυκατοικία τριών

Το κτίριο της MIMOZA, βρίσκεται στο οικοδομικό τετράγωνο με αρ.1229, του σχεδίου πόλης της Πάτρας. Είναι μεταξύ των οδών Ακρωτηρίου, Αυλίδος, Νικοπόλεως και Αστυπαλαίων (βλ. χάρτη). Ανήκει στην αστική περιοχή Ταραμπούρα, προάστιο της Πάτρας. Η δόμηση της περιοχής, είναι αρκετά πυκνή με κτίρια όλων των μεγεθών και των χρήσεων. Συγκεκριμένα, το εν λόγω κτίριο, έχει πρόσοψη (ΒΑ)

ορόφων. Ο περιβάλλον χώρος είναι θα λέγαμε σχετικά ασφυκτικός για το κτίσμα, αν το εξετάσει κανείς αναλογικά με τα γύρω του και αν αναλογιστεί τις αποστάσεις μεταξύ τους (οι αποστάσεις από τα γύρω κτίρια είναι μικρές -μέγιστη απόσταση περίπου 10m). Το κτίριο έχει δύο εισόδους, μία κεντρική και μία δευτερεύουσα. Η κεντρική, βρίσκεται στην νοτιοδυτική όψη (εικόνα 2) και η προσπέλαση επιτυγχάνεται μέσα από τον χώρο στάθμευσης που υπάρχει στο χώρο μεταξύ του κτιρίου ΜΙΜΟΖΑ και του μονώροφου κτιρίου. Η δευτερεύουσα είσοδος βρίσκεται στην βορειοδυτική όψη (εικόνα 3), επί της οδού Αυλίδος, όμως χρησιμοποιείται μόνο σε ιδιαίτερες περιπτώσεις και πολύ σπάνια.

Εικόνα 2

Εικόνα 3

3. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Σε γενικές γραμμές εντάσσεται τόσο σε κατασκευαστικό όσο και σε συνθετικό κάρναβο. Αποτελεί μονάδα χωρίς διαφοροποιήσεις όγκων. Ο μόνος όγκος που διαφοροποιείται είναι το κτίσμα στο δώμα στο οποίο βρίσκεται η απόληξη του κλιμακοστασίου, ο χώρος του μηχανοστασίου και ο χώρος του πρώην κυλικείου (εικόνα 4), το οποίο όμως δεν είναι άμεσα ορατό ,οπότε δεν αλλοιώνει την κανονικότητα στο σχεδιασμό του. Γενικότερα όμως, πέρα από αυτή τη μικρή διαφοροποίηση, συνθετικά αποτελεί στήλη, με αυστηρή συμμετρία στις όψεις (εικόνα

Εικόνα 4

5) , χωρίς εσοχές και εξοχές όγκων, που εκτείνεται σε ύψος, κατά τον κατακόρυφο άξονα, μιας και πρόκειται για βιομηχανικό κτήριο. Ο σχεδιασμός αυτός οφείλεται στην αρχικής του χρήσης ως βιομηχανία, για την οποία δεν ήταν απαραίτητο κάποιο περίπλοκο σχήμα, γι' αυτό και είναι αυστηρό και απλό, άλλωστε η αρχιτεκτονική αυτή πρεσβεύει αυτήν ακριβώς την ιδέα, τη λιτότητα και τη λειτουργικότητα .

Χαρακτηρίζεται από αυστηρές ευθείες, λιτότητα και στιβαρότητα. Εξωτερικά διακοσμείται με κατακόρυφες σκοτίες, διαφορετικού χρώματος από το χρώμα των τοίχων, τονίζοντας έτσι τον κατακόρυφο άξονα. Εσωτερικά, συνεχίζει να είναι απλό και αυστηρό χωρίς ιδιαίτερα διακοσμητικά στοιχεία, με μεγάλους χώρους, ενίοτε ενιαίους χωρίς διαχωριστικά στοιχεία (επίσης κατάλοιπο της βιομηχανικής χρήσης) (εικόνα 6).

Περιμετρικά και σε όλες τις όψεις υπάρχουν μεγάλα συνεχή ανοίγματα ,εφόσον από καμία πλευρά δεν εφάπτεται σε άλλο κτήριο. Η τοποθέτηση και ο αριθμός των ανοιγμάτων κάνουν το κτήριο φωτεινό και αυτό διατηρείται για μεγάλο κομμάτι της ημέρας. Οι μεγάλες αποστάσεις όμως από τα ανοίγματα σε συνδυασμό με τον τρόπο που έχουν τοποθετηθεί οι διαχωριστικοί τοίχοι, δεν επιτρέπουν τον σωστό και επαρκή φυσικό αερισμό.

Εικόνα 5

4. ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Ο φέρων οργανισμός είναι εξ' ολοκλήρου από οπλισμένο σκυρόδεμα και σε όλη την έκταση του κτηρίου είναι εμφανής και ανεπίχριστος.

Οι εξωτερικοί τοίχοι πλήρωσης είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα και κάποιοι από τους εσωτερικούς είναι κατασκευασμένοι από οπτόπλινθους ,οι υπόλοιποι εσωτερικοί είναι από γυψοσανίδα ή σίδηρο (εικόνα 7). Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι πριν επτά περίπου

Εικόνα 6

Εικόνα 7

χρόνια τοποθετήθηκαν διαχωριστικά στοιχεία από αλουμίνιο στον πρώτο όροφο (εικόνα 8), δημιουργώντας μία ακόμα αίθουσα στον κενό μέχρι τότε χώρο.

Για τα δάπεδα γενικά έχουν χρησιμοποιηθεί διάφορα υλικά που ποικίλουν από χώρο σε χώρο. Ενδεικτικά αναφέρονται πλακίδια μωσαϊκού που απαντώνται σχεδόν σε όλη την έκταση του κτηρίου, εκτός από ένα σημείο στο ισόγειο που έχουν τοποθετηθεί πλάκες απομίμησης μαρμάρου, πιθανώς για την αντικατάσταση κάποιων φθαρμένων από

Εικόνα 8

τα πρώτα. Στο κλιμακοστάσιο το δάπεδο είναι από πλάκες μαρμάρου, και στις τουαλέτες από κεραμικά πλακάκια σε διάφορα χρώματα.

Όλα τα εξωτερικά κουφώματα είναι αλουμινένια και άβαφα ενώ οι εσωτερικές μεσόπορτες είναι ξύλινες (εικόνα 9) ή σιδερένιες, όπου υπάρχει διαχωριστική Σιδηροκατασκευή.

Ανάμεσα στα υλικά που πρέπει να αναφερθούν συγκαταλέγεται και η οροφή από ξύλο ραμποτέ που υπάρχει στο χώρο του κυλικείου.

5. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λόγω της αλλαγής χρήσης του χώρου, όσον αφορά την ηλεκτρική εγκατάσταση, ότι είχε τοποθετηθεί με την αρχική ανέγερση του κτηρίου είναι υπόσκαφο, ενώ ότι προστέθηκε με την μετατροπή του χώρου σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, είναι επιτοίχιο εμφανές ή σε κανάλια είτε μεταλλικά είτε πλαστικά, επίσης επιτοίχια. Όσον αφορά την υδραυλική εγκατάσταση, φαίνεται να δέχθηκε επέμβαση μόνο στο κομμάτι που αφορά τις τουαλέτες εφόσον ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, έχει άλλες απαιτήσεις και απαιτούνται άλλες προδιαγραφές. Στη συνέχεια, η εγκατάσταση πυρόσβεσης είναι εμφανής σε κάποια σημεία και εύκολα προσβάσιμη (όπως απαιτείται σε χώρους βιομηχανικούς) και πιθανότατα έχει μείνει ανέπαφη πάρα την αλλαγή χρήσης του κτηρίου, όπως και η μηχανολογική εγκατάσταση.

Εικόνα 9

6. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Περιγραφή βλαβών, φθορών και κακοτεχνιών

Είναι αρκετά τα σημεία που πρέπει να αναφερθούν στο κομμάτι που αφορά τις βλάβες τις φθορές και τις μικροζημιές, ωστόσο σε γενικές γραμμές το κτήριο βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση, άλλωστε και η ηλικία του δεν είναι τόσο μεγάλη που να το τοποθετεί ανάμεσα σε κτήρια με ανεπανόρθωτες βλάβες ή τρομερά μεγάλες φθορές. Οι κακοτεχνίες είναι μάλλον πολύ περισσότερες και αξίζει να αναφερθούν.

Εικόνα 10

Ξεκινώντας από τον φέροντα οργανισμό που είναι και το σημαντικότερο κομμάτι ενός κτηριακού έργου, είναι σε πολύ καλή κατάσταση, χωρίς μεγάλες ή ανεπανόρθωτες βλάβες. Πέρα από μικροφθορές από υγρασία σε μικρή έκταση, μπορεί να θεωρηθεί σχετικά ανέπαφος και άρτιος ακόμα κι αν αναλογιστεί κανείς το γεγονός ότι έχει δεχθεί αρκετές σεισμικές δονήσεις κατά καιρούς. Είναι αρκετά εύκαμπτος και αυτό συμβάλει στην καλή κατάσταση που έχει. Γενικά πρόκειται για στιβαρό κτίριο, ανθεκτικό και αυτό οφείλεται στον σχεδιασμό και την αντοχή του Φ.Ο του στο χρόνο. Ας μην ξεχνάμε το γεγονός ότι έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί για να φέρει βαρύ μηχανικό εξοπλισμό και να αντέχει

σε διαρκείς μικροδονήσεις από τα μηχανήματα. Στο σημείο αυτό, είναι άξιο αναφοράς το γεγονός ότι, τα τμήματα στα οποία στηρίζονται τα παράθυρα, δεν είναι τοίχοι πλήρωσης, παρά αποτελούν τμήμα το Φ.Ο και είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Στα δευτερεύοντα στοιχεία, είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι εντοπίζονται οι ίδιες βλάβες σε όλη την έκταση του κτηρίου, άλλοτε μικρού μεγέθους κι άλλοτε μεγάλου. Το

μεγαλύτερο, συγκριτικά με τα υπόλοιπα, πρόβλημα που παρουσιάζει είναι η οι φθορές από υγρασία που και πάλι είναι σε σχετικά μικρή έκταση και εμφανίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό, στο υπόγειο, στον τρίτο όροφο (εικόνα 11) και στις τουαλέτες (εικόνα 10). (πιθανώς από παλαιότερη βλάβη στην υδραυλική εγκατάσταση). Το ευπαθέστερο τμήμα σε υγρασία είναι η πλάκα του δώματος, η οποία πρόσφατα καλύφθηκε πρόσφατα με παχύρρευστο μονωτικό υλικό .

Εικόνα 11

Συνοπτικά, οι φθορές που εντοπίζονται είναι, φθορές από υγρασία (Φ, τριχοειδείς ρωγμές στην επιφάνεια του επιχρίσματος όχι όμως σε βάθος, αποκολλήσεις τμημάτων επιχρίσματος ή άλλων στοιχείων (εικόνα 12), ρωγμές διαχωρισμού υλικών (εικόνα 13), σπασμένα πλακάκια, φθαρμένα δάπεδα και φθαρμένα εξωτερικά κουφώματα.

Όσον αφορά τις κακοτεχνίες, σε συνάρτηση βέβαια και με τις φθορές, είναι το σημείο το οποίο δίνει στο κτήριο αυτό, ενδιαφέρον ως αντικείμενο μιας μελέτης ανακαίνισης και αποκατάστασης. Είναι γενική εικόνα, η απροσεξία στις εργασίες για εξοικονόμηση χρόνου, η λανθασμένη επιλογή υλικών λόγω κόστους και ο επίσης λανθασμένος τρόπος επιδιόρθωσης βλαβών που εμφανίζονται κατά καιρούς. Ως ελάχιστα παραδείγματα και ενδεικτικά, αναφέρονται, όχι μόνο η χρήση επιχρίσματος σε συγκεκριμένα σημεία ενώ τα αμέσως γειτονικά υλικά δεν έχουν επιχριστεί- κάτι που είναι θεμιτό και μπορεί να δώσει πολύ καλά αισθητικά αποτελέσματα, αλλά και η κακοτεχνία στον τρόπο που έχει γίνει, το μάλωμα που έχει γίνει σε τμήμα του δαπέδου του ισογείου από διαφορετικό υλικό, η πρόχειρα τοποθετημένη ηλεκτρική εγκατάσταση μεταγενέστερα από αυτήν που προϋπήρχε, οι χρωματισμοί τοπικά για την κάλυψη graffiti, η κάλυψη οργάνων ηλεκτρικής εγκατάστασης με χρώμα) αντί να αφαιρεθούν και πολλά άλλα.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί το γεγονός ότι το κτίσμα πάσχει από σοβαρή έλλειψη ηχομόνωσης και θερμομόνωσης, καθώς και η μελέτη για την αλλαγή χρήσης του δεν έχει γίνει εκτενώς και σε βάθος, ώστε να γίνει σωστά η κατανομή, ο σχεδιασμός και ο διαχωρισμός των αιθουσών, να μελετηθεί και να αντιμετωπιστεί σωστά η ηχητική του κτηρίου και γενικά να πληροί τις προϋποθέσεις ενός Τεχνολογικού Εκπαιδευτηρίου.

Εικόνα 12

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 προστέθηκε στο θεμελιώδη Χάρτη της Πολιτείας η πρόβλεψη για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες στη κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας.

Η ελληνική κοινωνία αντιμετωπίζει τους ανθρώπους με αναπηρίες με μεσαιωνικά φοβικά σύνδρομα. Το κράτος δεν υλοποιεί ούτε τα ελάχιστα που η υπάρχουσα νομοθεσία προβλέπει. Είναι χαρακτηριστικό ότι, αν και διοργανώσαμε τους Παραολυμπιακούς Αγώνες, καμιά, ουσιαστικά, προσαρμογή δεν έγινε στην Ολυμπιακή Αθήνα προκειμένου να καταστεί προσβάσιμη στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Η ίδια η Εθνική Αντιπροσωπεία, άλλωστε, δείχνει το δρόμο: με το νόμο **2831/2000** επιβλήθηκε η προσβασιμότητα σε όλα τα υφιστάμενα δημόσια κτίρια, ο μεταγενέστερος νόμος **3057/2002** περιόρισε τα κτίρια στους ολυμπιακούς δήμους και, τελικά, ο νόμος **3230/2004** ακύρωσε, πρακτικά, όλα τα παραπάνω.

2. ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Με τον όρο προσβασιμότητα χώρων εννοούμε τη δυνατότητα που δίνεται σε κάθε πολίτη να κινείται ελεύθερα, με ασφάλεια και αυτονομία σε όλους του χώρους που σχετίζονται με την κοινωνική και οικονομική ζωή. Ο ίδιος όρος περιλαμβάνει και τη δυνατότητα επικοινωνίας και την πρόσβαση στις πηγές πληροφόρησης, που σήμερα είναι εφικτή, μέσω του διαδικτύου, χωρίς να είναι απαραίτητη η μετακίνηση του ατόμου.

Αναφερόμενοι στα άτομα που χρησιμοποιούν τα κτίρια, δημόσια ή μη, και τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον όρο «**εμποδιζόμενο άτομο**». Ο όρος δηλώνει τη δυσκολία που αντιμετωπίζει αυτό το άτομο από το λανθασμένο σχεδιασμό του χώρου και του δομημένου περιβάλλοντος. Στην κατηγορία των «εμποδιζόμενων ατόμων» περιλαμβάνονται τα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) , οι ηλικιωμένοι, οι έγκυες γυναίκες, τα παιδιά, όσοι μεταφέρουν βάρη, οι χρήστες αμαξιδίων και οι συνοδοί τους, τα άτομα που έχουν δυσκολία στην αντίληψη και την επικοινωνία κτλ..

Ο προσδιορισμός του αριθμού των ΑΜΕΑ είναι δύσκολος. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας κατέγραψε στις περισσότερες χώρες του κόσμου ένα ποσοστό 8-10% ΑΜΕΑ. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό ατόμων με ειδικές ανάγκες ευρίσκεται μεταξύ 10-15%. Η Ελλάδα εμφανίζεται να έχει το χαμηλότερο ποσοστό ΑΜΕΑ (9,3%) στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, ο αριθμός αυτός δεν αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα. Την τελευταία δεκαετία οι ρυθμοί είναι αυξητικοί (έχει σημειωθεί μια αύξηση της τάξης του 2-7%), η οποία φαίνεται να οφείλεται στα τροχαία ατυχήματα.

Εξίσου δύσκολος είναι και ο προσδιορισμός των «εμποδιζόμενων ατόμων» καθώς δεν αποτελούν μια ομοιογενή ομάδα ανθρώπων. Ταυτόχρονα, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ένας άνθρωπος μπορεί, για μικρά ή μεγάλα χρονικά διαστήματα, να χαρακτηριστεί ΑΜΕΑ εξαιτίας ενός ατυχήματος, ή ασθένειας, ή λόγω της ηλικίας του, ή και για οποιαδήποτε άλλη αιτία προκαλεί μειωμένη ικανότητα ανταπόκρισης στις συνήθεις κοινωνικές δραστηριότητες. Στατιστικές έρευνες, μάλιστα, έχουν δείξει ότι το ποσοστό των εμποδιζόμενων ατόμων, όπως προσδιορίστηκε παραπάνω, προσεγγίζει το 50% του πληθυσμού και ότι κάθε άνθρωπος, τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του θα χαρακτηριστεί «εμποδιζόμενο άτομο».¹

¹ Χαράλαμπος Γ. Κουτρούλης, Τεχνική Υπηρεσία ΤΕΙ Κρήτης, www.koutroulis.gr

3. Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Δημόσιος χώρος χαρακτηρίζεται κάθε χώρος ή κτίριο στο οποίο ο πολίτης εκπαιδεύεται, αθλείται, ερωτεύεται, ενημερώνεται, εργάζεται, ψυχαγωγείται, απασχολείται, θεραπεύεται, θρησκευεται, πολιτεύεται και διεκδικεί τα δικαιώματά του. Η σύγχρονη αντίληψη του χώρου, μάλιστα, επιβάλλει την εξάλειψη των εμποδίων προσπέλασης σε κοινόχρηστους χώρους και υπηρεσίες για όλα τα μέλη της κοινότητας. Με βάση αυτό το σκεπτικό, οι δημόσιοι χώροι, κι ιδιαίτερα οι χώροι εκπαίδευσης, πρέπει να διαθέτουν τον κατάλληλο σχεδιασμό ώστε να μην απωθούν ή να απειλούν το χρήστη. Αντίθετα, πρέπει να έλκουν, να διευκολύνουν και να εκπαιδεύουν· να προκαλούν το αίσθημα αλληλεγγύης και να συνεγείρουν την αμοιβαιότητα και αλληλοβοήθεια μεταξύ των μελών της κοινωνίας. Πρέπει, δηλαδή, ο χώρος να σχεδιάζεται κατάλληλα ώστε να μην τονίζει τις εξαιρέσεις και τη διαφορετικότητα αλλά, αντίθετα, να καταργεί τις διαχωριστικές γραμμές με διακριτικότητα, ευαισθησία και έμπνευση, υπακούοντας σε τρεις βασικές αρχές:

1) ενσωμάτωση των ανθρώπων στο κοινωνικό γίγνεσθαι, 2) δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση, και 3) ανεξαρτησία.

Είναι φανερό ότι η αδυναμία πρόσβασης των ΑΜΕΑ, και γενικά των εμποδιζόμενων ατόμων, στους δημόσιους χώρους και υπηρεσίες, δημιουργεί μια σειρά προβλημάτων, με σημαντικότερα απ' όλα τον κοινωνικό αποκλεισμό και τα ψυχολογικά προβλήματα. Σήμερα, είναι κοινά αποδεκτό ότι πέρα από την ιατρική αναπηρία υπάρχει και η κοινωνική πλευρά της αναπηρίας, δηλαδή ότι κοινωνικοί και θεσμικοί περιορισμοί, μαζί με τα αρχιτεκτονικά εμπόδια, συντείνουν στον κοινωνικό αποκλεισμό των ατόμων αυτών, και γενικά στον εξοβελισμό των εμποδιζόμενων ατόμων από την ενεργή κοινωνία των πολιτών. Παράλληλα, πρέπει να διακρίνουμε την «αρχιτεκτονική αναπηρία» (architectural disability), η οποία δεν σχετίζεται, κατ' ανάγκην, με την ιατρική αναπηρία. Η αρχιτεκτονική αναπηρία, συνώνυμη με τις αρχιτεκτονικές διακρίσεις (architectural discriminations), παρουσιάζεται εκεί όπου υπάρχουν δομικά εμπόδια, και δεν αφορά μόνο τα άτομα με ειδικές ανάγκες αλλά και τους συνήθεις χρήστες των κτιρίων.

Ο χώρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο κατεξοχήν χώρος διαπαιδαγώγησης των νέων ανθρώπων στην συνύπαρξη και στην κατανόηση της διαφορετικότητας, στη μεγάλη πλειονότητά του παραμένει απροσπέλαστος στους ανθρώπους με αναπηρίες. Στα δεκαοκτώ Πανεπιστήμια και στα δεκατέσσερα Τεχνολογικά Ιδρύματα της χώρας ελάχιστα πράγματα έχουν γίνει, όσον αφορά την προσβασιμότητα, με την εξαίρεση των προσπαθειών του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Στα περισσότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι δύσκολη η ένταξη των ανάπηρων σπουδαστών στην ακαδημαϊκή ζωή. Δεν υπάρχουν κατάλληλες υποδομές, τα προγράμματα σπουδών είναι ακατάλληλα, ο ειδικός εξοπλισμός είναι ανύπαρκτος, οι βιβλιοθήκες είναι ακατάλληλες και δεν προσφέρονται για χρήση από τυφλούς και από άτομα με μειωμένη κινητικότητα, τα περισσότερα κτίρια δεν είναι προσβάσιμα, δεν υπάρχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι παραδοσιακές μέθοδοι εκπαίδευσης εισάγουν πρόσθετα εμπόδια και το εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό δεν είναι

ευαισθητοποιημένο και κατάλληλα καταρτισμένο. Στον εν δυνάμει αριθμό των ΑΜΕΑ θα πρέπει να προσθέσουμε και τα υπόλοιπα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που για κάποιο χρονικό διάστημα της ζωής τους, μικρότερο ή μεγαλύτερο, ανήκουν στην κατηγορία των εμποδιζομένων ατόμων. Ο αριθμός των εμποδιζομένων ατόμων, μάλιστα, προβλέπεται στο μέλλον να αυξηθεί ακόμη περισσότερο, αφού θα διευρυνθεί, ηλικιακά και πληθυσμιακά, ο πληθυσμός των εκπαιδευομένων (πλήρης ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών σε όλα τα ιδρύματα, «δια βίου» εκπαίδευση, επιμόρφωση και κατάρτιση ενηλίκων κτλ.).

Επομένως, η προσπελασιμότητα κτιρίων και υπηρεσιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι αδήριτη ανάγκη. Το επιπλέον κόστος – μικρό όταν τα κτίρια σχεδιάζονται εξ υπαρχής, μεγαλύτερο στις ανακατασκευές υφιστάμενων κτιρίων – υπολείπεται κατά πολύ των ωφελημάτων. Πέρα από τη θεσμική και ανθρωπιστική διάσταση, ισοτιμίας και ισονομίας, ο σχεδιασμός για όλους, δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες εργασίας για το σύνολο των χρηστών. Οι στατιστικές έρευνες αποδεικνύουν ότι το 50% των ατόμων ωφελούνται από τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της προσπελασιμότητας των κτιρίων και των υπηρεσιών.

Οι βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Πλήρης εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στους χώρους εκπαίδευσης (π.χ. αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, χώροι ενδιαίτησης, χώροι υγιεινής, χώροι διασκέδασης και άθλησης κτλ.). Τα σχεδιαστικά κριτήρια, που παράλληλα εξασφαλίζουν καθολική πρόσβαση, συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Δυνατότητα παροχής εξειδικευμένων υποστηρικτικών δράσεων (ιατρικές υπηρεσίες, ψυχολογική στήριξη) καθώς και πληροφόρησης για τα δικαιώματα και τα ευεργετήματα που παρέχει η Πολιτεία (κωδικοποίηση σχετικής νομοθεσίας).

Ειδικά προγράμματα αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.

Ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Ανάπτυξη και υποστήριξη εθελοντικών προγραμμάτων αλληλοβοήθειας, στο εσωτερικό της ακαδημαϊκής κοινότητας, για την εξυπηρέτηση των φοιτητών με αναπηρίες.

Διευρυμένη χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου.

Ειδική μέριμνα για τη συμμετοχή των σπουδαστών με αναπηρίες στα προγράμματα ανταλλαγής σπουδαστών, για την υποστήριξη της πρακτικής άσκησης και για την εξεύρεση εργασίας.

Συνεργασία με τους εξωτερικούς φορείς για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αναπήρων ατόμων (δήμοι, δίκτυα πεζοδρόμων και πεζοδρόμια, μέσα μαζικής μεταφοράς, αστυνομία κτλ.).

Εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για σύσταση και λειτουργία σε κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα Υπηρεσίας ΑΜΕΑ, με αποκλειστικό αντικείμενο το σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων και δράσεων για την πραγματοποίηση όλων όσων αναφέρθηκαν παραπάνω.

Σχεδιαστικά κριτήρια καθολικά προσβάσιμων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Εξασφάλιση προσπελασιμότητας και ανεμπόδιστης πρόσβασης στις πλέον κοινά χρησιμοποιούμενες εισόδους των κτιρίων

Χρήση αντιολισθητικών επικαλύψεων δαπέδου, ιδιαίτερα στις εισόδους των κτιρίων

Παροχή ικανού χρόνου, στους χρήστες, για τη διέλευση διαμέσου αυτόματων πορτών και εξασφάλιση αυτόματου ανοίγματος στις βιβλιοθήκες και στα κύρια σημεία εισόδου

Τοποθέτηση μπάρας πίεσης για το άνοιγμα των πορτών και εξασφάλιση μεγαλύτερου χρόνου κλεισίματος της πόρτας

Αφαίρεση προεξεχόντων αντικειμένων από τις διαδρομές πρόσβασης

Εξασφάλιση ικανού χώρου (περίπου 1,50m), μεταξύ των επίπλων, ώστε ένα τυφλό άτομο να μπορεί να περπατά δίπλα στον συνοδό του και οι χρήστες αμαξιδίων να έχουν αρκετό χώρο για ελιγμούς

Τοποθέτηση συνεχούς και παράλληλης με τη σκάλα κουπαστής και στις δυο πλευρές των κλιμακοστασίων

Ελαχιστοποίηση της χρήσης ραμπών, των οποίων η χρήση είναι δυσχερής ακόμα κι αν ακολουθούν τις προδιαγραφές του ΥΠΕΧΩΔΕ

Σμίκρυνση των αρμών στα δάπεδα για την αποφυγή παγίδευσης αμαξιδίων, πατεριτσών ή μπαστουνιών

Πρόβλεψη για εξασφάλιση θέσεων για χρήστες αμαξιδίων στις αίθουσες διδασκαλίας και διαλέξεων

Εξασφάλιση κατάλληλων χώρων υγιεινής

Απομάκρυνση εμποδίων και αντικειμένων μπροστά από ανελκυστήρες, μπουτονιέρες και αυτόματες πόρτες

Χρήση χαρακτήρων Μπράιγ (Braille) και ευμεγέθων φωτεινών χαρακτήρων για τη σήμανση των κουμπιών των ανελκυστήρων.²

² Χαράλαμπος Γ. Κουτρούλης, Τεχνική Υπηρεσία ΤΕΙ Κρήτης, www.koutroulis.gr

3. ΠΡΟΤΑΣΗ

1. ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Βιοκλιματικός σχεδιασμός ενός κτιρίου είναι ο σχεδιασμός ο οποίος λαμβάνοντας υπόψη το κλίμα κάθε περιοχής, στοχεύει στην εξασφάλιση των απαραίτητων εσωκλιματικών συνθηκών (θερμική και οπτική άνεση, ποιότητα αέρα) με την ελάχιστη δυνατή κατανάλωση ενέργειας, αξιοποιώντας τις διαθέσιμες περιβαλλοντικές πηγές.

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός συνεισφέρει στην εξοικονόμηση ενέργειας για τη θέρμανση, την ψύξη και το φωτισμό των κτιρίων. Τεχνικές του βιοκλιματικού σχεδιασμού αποτελούν η θερμική προστασία του κελύφους, τα παθητικά ηλιακά συστήματα, οι τεχνικές και τα συστήματα φυσικού δροσισμού και φυσικού φωτισμού και ορισμένες τεχνικές ορθολογικής χρήσης ενέργειας (θερμικές ζώνες, αποθήκευση θερμότητας στα δομικά στοιχεία του κτιρίου).

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός εξαρτάται από το τοπικό κλίμα και βασίζεται στις παρακάτω αρχές:

- Θερμική προστασία των κτιρίων τόσο το χειμώνα, όσο και το καλοκαίρι με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών που εφαρμόζονται στο εξωτερικό κέλυφος των κτιρίων, ιδιαίτερα με την κατάλληλη θερμομόνωση και αεροστεγάνωση του κτιρίου και των ανοιγμάτων του.
- Αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας για τη θέρμανση των κτιρίων τη χειμερινή περίοδο και για φυσικό φωτισμό όλο το χρόνο. Αυτό επιτυγχάνεται με τον προσανατολισμό των χώρων και ιδιαίτερα των ανοιγμάτων (ο νότιος προσανατολισμός είναι ο καταλληλότερος) και την διαρρύθμιση των εσωτερικών χώρων ανάλογα με τις θερμικές τους ανάγκες και με τα παθητικά ηλιακά συστήματα που συλλέγουν την ηλιακή ακτινοβολία και αποτελούν «φυσικά» συστήματα θέρμανσης, αλλά και φωτισμού.
- Προστασία των κτιρίων από τον καλοκαιρινό ήλιο, κυρίως μέσω της σκίασης, αλλά και της κατάλληλης κατασκευής του κελύφους.
- Απομάκρυνση της θερμότητας που το καλοκαίρι συσσωρεύεται μέσα στο κτίριο με φυσικό τρόπο προς το εξωτερικό περιβάλλον με συστήματα και τεχνικές παθητικού δροσισμού, όπως ο φυσικός αερισμός τις νυχτερινές ώρες.
- Εξασφάλιση επαρκούς φυσικού φωτισμού και ελέγχου της φωτεινής ακτινοβολίας ώστε να υπάρχει επάρκεια και ομαλή κατανομή του φωτός μέσα στους χώρους.
- Βελτίωση του κλίματος έξω και γύρω από τα κτίρια, με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό των εξωτερικών χώρων και, εν γένει, του δομημένου περιβάλλοντος, ακολουθώντας όλες τις παραπάνω αρχές.

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός περιλαμβάνει και τα Παθητικά Ηλιακά Συστήματα, που είναι αναπόσπαστα κομμάτια – δομικά στοιχεία ενός κτιρίου, που λειτουργούν χωρίς

μηχανολογικά εξαρτήματα ή πρόσθετη παροχή ενέργειας και με φυσικό τρόπο θερμαίνουν, αλλά και δροσίζουν τα κτίρια.

Τα Παθητικά Συστήματα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Παθητικά Ηλιακά Συστήματα Θέρμανσης
- Παθητικά Συστήματα και Τεχνικές Φυσικού Δροσισμού
- Συστήματα και Τεχνικές Φυσικού Φωτισμού.

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός ενός κτιρίου συνεπάγεται τη συνύπαρξη και συνδυασμένη λειτουργία όλων των συστημάτων, ώστε να προκύπτουν θερμικά και οπτικά οφέλη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

2. ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Λογοθεραπεία είναι η επιστήμη που ασχολείται με τις διαταραχές λόγου, φωνής ομιλίας και μάσησης – κατάποσης σε παιδιά και ενήλικες, όποια κι αν είναι η αιτία αυτών των διαταραχών: νευρολογική, εξελικτική ή λειτουργική. Η Λογοθεραπεία αποσκοπεί στην ανάπτυξη της εξωλεκτικής και λεκτικής επικοινωνίας, την καθαριότητα της ομιλίας και της φωνής και στην παραγωγή λόγου των βαρήκων.

Η λογοθεραπεία έχει τη δυνατότητα να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει αποκλίσεις σε αυτούς του τομείς (σύμφωνα με παγκόσμιες κλίμακες μέτρησης δεξιοτήτων) από τη βρεφική έως τη γεροντική ηλικία.

Τι είναι όμως ομιλία, τι είναι λόγος και τι επικοινωνία;

ΟΜΙΛΙΑ:

Ομιλία είναι η ικανότητα συνδυασμού των ήχων για την άρθρωση των λέξεων, τη σωστή ποιότητα της φωνής και τον ομαλό ρυθμό. Ουσιαστικά, η ομιλία αποτελεί την ηχητική έκφραση του εσωτερικού μας λόγου και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη σκέψη και τη νόηση.

Παιδιά με προβλήματα ομιλίας μπορεί να παρουσιάσουν λειτουργικές δυσκολίες σε ένα ή και περισσότερα από τα συστήματα που εμπλέκονται στην παραγωγή του λόγου, ή στο συντονισμό τους.

Για παράδειγμα, δυσκολίες στην άρθρωση σχετίζονται με τη λανθασμένη χρήση των οργάνων της άρθρωσης για την παραγωγή των φωνημάτων (δυσκολία στο ρ, στο σ), ή των φωνητικών συμπλεγμάτων (δυσκολία στο ξ, στο ψ). Η δυσκολία κυμαίνεται από ήπια κατά την οποία ένα ή δύο φωνήματα δεν εκφέρονται σωστά ή δεν εκφέρονται καθόλου, έως βαριά κατά την οποία η πλειοψηφία των φωνημάτων εκφέρονται λανθασμένα με αποτέλεσμα ο λόγος του παιδιού να είναι δυσκατάληπτος.

Ο τραυλισμός επίσης ανήκει στην κατηγορία διαταραχών ομιλίας. Στον τραυλισμό η φυσιολογική «ροή» του λόγου διακόπτεται αφύσικα από επαναλήψεις ή επιμηκύνσεις φθόγγων, συλλαβών ή λέξεων ή από απότομα σταματήματα και σιωπηρές περιόδους. Μια και πρόκειται για μια διαταραχή που τραβά πολύ την προσοχή του ακροατή, ανάλογα βέβαια με τη σοβαρότητά της, συνήθως έχει τεράστιες ψυχοσυναισθηματικές επιπτώσεις στο παιδί ή στον έφηβο.

ΛΟΓΟΣ:

Λόγος είναι η ικανότητα της αναγνώρισης των λέξεων/εννοιών που ακούει ένα άτομο στο περιβάλλον του και η ικανότητα συνδυασμού των λέξεων αυτών για το σχηματισμό προτάσεων και τη σωστή χρησιμοποίησή τους. Βασίζεται στη σωστή λειτουργία και απόλυτα συντονισμένη συνεργασία των συστημάτων της αναπνοής, της φώνησης, της αντήχησης και της άρθρωσης.

Παιδιά με προβλήματα λόγου μπορεί να παρουσιάσουν δυσκολίες στην έκφρασή τους αλλά και στην κατανόηση της ομιλίας των άλλων. Έτσι, μπορεί να δυσκολεύονται, όχι μόνο να εκφραστούν αλλά και να κατανοήσουν εντολές, ερωτήσεις οδηγίες, κλπ. Η κατανόηση προηγείται της έκφρασης, φαίνεται να συμφωνούν οι ειδικοί, έτσι ένα παιδί που δεν κατανοεί λέξεις, ή έννοιες θα αργήσει και να τις εκφράσει.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Επικοινωνία είναι η ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών και συναισθημάτων μεταξύ των ανθρώπων. Απαιτεί τις ικανότητες της κατανόησης και της έκφρασης του προφορικού και του γραπτού λόγου.

Η επικοινωνία έχει δύο βασικές μορφές, τη λεκτική και τη μη λεκτική. Λεκτική είναι κάθε προσπάθεια επικοινωνίας που κάνουμε χρησιμοποιώντας λεκτικά σύμβολα (λέξεις και προτάσεις), ενώ μη λεκτική είναι η επικοινωνία που γίνεται με το ύφος, τον τόνο, τη διάθεση,

τις χειρονομίες και γενικά τη σωματική και συναισθηματική συμπεριφορά των ατόμων που επικοινωνούν (μη λεκτικά σύμβολα).

Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο το 10 % ενός μηνύματος μεταδίδεται λεκτικά. Το 40% μεταδίδεται μέσα από τον τρόπο ομιλίας (τόνος, ύφος, διάθεση) και το 50% μέσω της γλώσσας του σώματος (στάση, χειρονομίες, μορφασμοί).

Παιδιά με προβλήματα επικοινωνίας ανήκουν συνήθως σε σοβαρότερες κατηγορίες διαγνωστικά και η πρόγνυσή τους τις περισσότερες φορές δεν είναι ενθαρρυντική. Ιδιαίτερα μάλιστα οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες παρατηρείται έλλειψη προσπάθειας ή αδιαφορία για επικοινωνία θεωρούνται από τις πιο δύσκολες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εδώ αποτελούν τα παιδιά με αυτισμό, όπου το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η έλλειψη επικοινωνίας με τους άλλους αλλά και η απουσία ενδιαφέροντος για επικοινωνία.

Η λογοθεραπεία ασχολείται με την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των παρακάτω διαταραχών:

- Διαταραχές άρθρωσης
- Φωνολογικές διαταραχές
- Διαταραχές ρυθμού της ομιλίας (τραυλισμός, ταχυλαλία)
- Διάσπαση προσοχής και υπερκινητικότητα
- Διαταραχές φωνής
- Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (αυτισμός)
- Καθυστέρηση λόγου και Ειδικές γλωσσικές διαταραχές
- Διάφορα σύνδρομα
- Νοητική υστέρηση
- Περιπτώσεις Διγλωσσίας
- Βαρηκοΐα
- Εγκεφαλική παράλυση
- Δυσκολίες μάσησης- κατάποσης
- Σχιστίες χείλους και Υπερώας
- Μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο
- Μετά από Κρανιοεγκεφαλικές Κακώσεις
- Στην Άνοια

- Στην Νόσο του Parkinson
- Στην Νόσο Alzheimer

Η λογοθεραπεία έχει ως στόχο την αποκατάσταση όλων των παραπάνω διαταραχών , σε συνεργασία κάποιες φορές με άλλες ειδικότητες όπως την εργοθεραπεία, την ειδική αγωγή και την ψυχολογική υποστήριξη.³

3. ΠΡΟΤΑΣΗ

Η παρακάτω τεχνική έκθεση αναφέρεται στην μελέτη ανακαίνισης και αποκατάστασης του κτιρίου ΜΙΜΟΖΑ, καθώς και την μελέτη πιθανούς αλλαγής χρήσης του. Η ως τώρα χρήση του αφορά τη στέγαση των τμήματος ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ του ΑΤΕΙ Πατρών. Η υπάρχουσα διαρρύθμιση, είναι αρκετά απλή και αυτό δημιουργεί κατάλληλο έδαφος και συμβάλει στην σχετικά εύκολη αλλαγή των χώρων του, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος, λαμβάνοντας πάντα υπ' όψη το κόστος.

Λόγω της αρκετά καλής κατάστασης του φέροντος οργανισμού, της θέσης του κτιρίου και της υπάρχουσας διαρρύθμισης κρίνεται σκόπιμο η χρήση του να μην αλλάξει, να παραμείνει εκπαιδευτικό ίδρυμα με τη διαφορά ότι είναι λειτουργικότερο να στεγάζει τμήματα με ίδιο ή παρεμφερές αντικείμενο, ώστε να εξοικονομείται χώρος εφόσον τα αντικείμενα αυτά έχουν τις ίδιες σχεδόν απαιτήσεις σε εργαστήρια και χώρους διδασκαλίας. Στην προκειμένη περίπτωση η μελέτη αφορά τη στέγαση μόνο του τμήματος Λογοθεραπείας.

Όπως προαναφέρθηκε η λογοθεραπεία είναι μια επιστήμη που ασχολείται με πολλές περιπτώσεις ασθενειών. Το κτήριο που θα στεγάσει λοιπόν το τμήμα το οποίο ασχολείται με αυτή πρέπει να έχει τα ανάλογα κριτήρια και προδιαγραφές για τη σωστή λειτουργία του. Και το κυριότερη άμεση και εύκολη πρόσβαση από όλους.

Ύστερα από την επί τόπου εξέταση του κτιρίου ΜΙΜΟΖΑ, την καταγραφή των ζημιών, φθορών, βλαβών και κακοτεχνιών που παρουσιάζει, και σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις που έχει ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, πραγματοποιήθηκε η παρακάτω μελέτη ανακαίνισης και αποκατάστασής του.

4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ –ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Όσον αφορά τη σύνθεση του χώρου, η κεντρική ιδέα της όλης σύνθεσης είναι η μετατροπή του κτίσματος σε ένα φιλόξενο περιβάλλον με σαφή διαχωρισμό ιδιωτικού-δημόσιου χώρου, το οποίο να είναι εύληπτο και από ανθρώπους που δεν είναι γνώστες του αντικειμένου. Έτσι, γενικά χαρακτηριστικά που παρατηρούνται είναι ο

³ Κωσταγιάννη Κωνσταντίνα, Λογοθεραπεύτρια, άρθρο στο διαδίκτυο

περιμετρικός διάδρομος 2 μέτρων, ο οποίος εξυπηρετεί και λειτουργικούς σκοπούς (ηχομόνωση), η τοποθέτηση των χώρων σε κάρναβο σύμφωνα με τον φέροντα οργανισμό, η κατακόρυφη όδευση από δύο μόνο σαφή σημεία (εξωτερικοί ανελκυστήρες και κλιμακοστάσια στην ανατολική και δυτική όψη) και η τοποθέτηση των υδραυλικών εγκαταστάσεων σε κατακόρυφο άξονα στο ίδιο σημείο σε όλες τις κατόψεις.

Αναλυτικότερα, το ισόγειο θα αποτελεί τον χώρο άμεσης επαφής με το κοινό. Εκεί θα βρίσκονται όλοι εκείνοι οι χώροι που καλωσορίζουν τον άμεσα ή μη ενδιαφερόμενο και όλες εκείνες οι λειτουργίες που παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες σε κάποιον που έρχεται σε επαφή για πρώτη φορά με το κτίσμα. Πιο συγκεκριμένα, η κεντρική είσοδος θα βρίσκεται στη Δυτική όψη, αλλά θα υποστηρίζεται και από μία πανομοιότυπη στην ανατολική όψη. Και στις δύο εισόδους ο επισκέπτης συναντά χώρο αναμονής, ενώ η γραμματεία συναντάται από την κεντρική είσοδο.

Μπαίνοντας από την κεντρική είσοδο, ο επισκέπτης, συναντά έναν χώρο αναμονής 56 τ.μ. Δυτικά και σε επαφή μ' αυτόν είναι η είσοδος προς την κλινική (για τους φοιτητές) (154τ.μ), καθώς επίσης και η αίθουσα συνεδριάσεων (65 τ.μ.). Ανατολικά από την αίθουσα αναμονής είναι οι τουαλέτες, τέσσερις (4) συμβατικές και δύο (2) για ΑΜΕΑ. Προχωρώντας ανατολικότερα, σε επαφή με τις τουαλέτες και την αίθουσα αναμονής, συναντάμε τρία γραφεία των 2 ατόμων έκαστο (36-30-48 τ.μ. αντίστοιχα). Στο νότιο μέρος κατά μήκος δευτερεύοντος διαδρόμου βρίσκονται τέσσερα γραφεία του ενός ατόμου (18-21-26-26 τ.μ. αντίστοιχα) και στο βάθος αυτού ένα των δύο (65 τ.μ.).

Στον πρώτο και κατ' επέκτασιν στο δεύτερο όροφο, συναντάμε από δύο αίθουσες εργαστηρίων χωρητικότητας είκοσι (20) ατόμων και εικοσιτεσσάρων (24) ατόμων (76 τ.μ.), δύο αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 50 θέσεων έκαστη (125 τ.μ.). Αμφιθέατρο με μικρή αποθήκη εξοπλισμού (152 τ.μ.). Νοτιοδυτικά βρίσκεται ένας χώρος με καθίσματα που λειτουργεί ως χώρος αναμονής και χαλάρωσης των φοιτητών, εκμεταλλευόμενος τον προσανατολισμό. Τέλος, στο ίδιο σημείο με την κάτοψη ισογείου συναντάμε τις τουαλέτες.

Στον τρίτο όροφο υπάρχει πάλι το αμφιθέατρο όπως και στους κάτω ορόφους, μία αίθουσα 50 θέσεων, ενώ όλο το υπόλοιπο χρησιμοποιείται ως χώρος αναψυχής – καφετέρια με χωρίσματα ύψους 1.50 μ.

Στο υπόγειο είναι τοποθετημένη η βιβλιοθήκη (745 τ.μ) του τμήματος με χώρο αναγνωστηρίου καθώς και μία αίθουσα Η/Υ (46 τ.μ.) και το λεβητοστάσιο (31 τ.μ.).

Τέλος, στο υπάρχον κλειστό τμήμα του δώματος, διαμορφώνεται χώρος κυλικείου επιφάνειας 89 τ.μ, με δυνατότητα εξάπλωσης στον εξωτερικό χώρο τους θερινούς μήνες. Αίθριο φωτίζει τον τρίτο όροφο και στις παρειές του ανοίγματός του υπάρχει κάθισμα. Στη νότια άκρη του δώματος υπάρχει φύτευση.

5. ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Όπως έχει προαναφερθεί, ο φέρων οργανισμός θα διατηρηθεί ως έχει και θα γίνουν επεμβάσεις αποκατάστασης. Επομένως θα παραμείνει από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Το εξωτερικό περσιδωτό κέλυφος θα αποτελείται από αλουμίνιο με μηχανοκίνητες περσίδες που θα αλλάζουν ανάλογα με την εποχή και την ώρα.

Ενώ το εσωτερικό κέλυφος από οπτοπλινθοδομή με αλουμινένια κουφώματα.

Ο ανεγκυστήρας θα είναι μεταλλικής κατασκευής με τζάμι

Και οι εξωτερικές κλίμακες μεταλλικής κατασκευής

Η θέρμανση καθώς και ψύξη θα γίνεται μέσω του συστήματος fan coil. Ο χώρος που απαιτείται για λεβητοστάσιο είναι ελάχιστος και τα οικονομικά οφέλη είναι μεγάλα.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ FAN COIL

Είναι εσωτερικές μονάδες κλιματισμού ψύξης θέρμανσης που λειτουργούν σε κύκλωμα νερού. Συνδυάζονται και λειτουργούν άψογα με τις **αντλίες θερμότητας** λόγω των χαρακτηριστικών τους και της απόδοσης τους σε χαμηλές θερμοκρασίες. Είναι αθόρυβα και με ελάχιστη κατανάλωση. Διατίθενται σε τύπο δαπέδου, τοίχου και οροφής. Εμείς επιλέγουμε τα επιτόγια.

Υπάρχει επίσης η δυνατότητα κρυφής τοποθέτησης σε ψευδοροφές με τύπο κασέτας η κρυφής τοποθέτησης. Μεγάλο πλεονέκτημα στον κλιματισμό με **αντλία θερμότητας** είναι η απαλλαγή από τις πολλές εξωτερικές μονάδες που απαιτούν τα κλιματιστικά τύπου split .

Πλεονεκτήματα

Χαμηλό κόστος κατανάλωσης

Ο πιο οικονομικός τρόπος ψύξης-θέρμανσης σε συνδυασμό με αντλία θερμότητας.

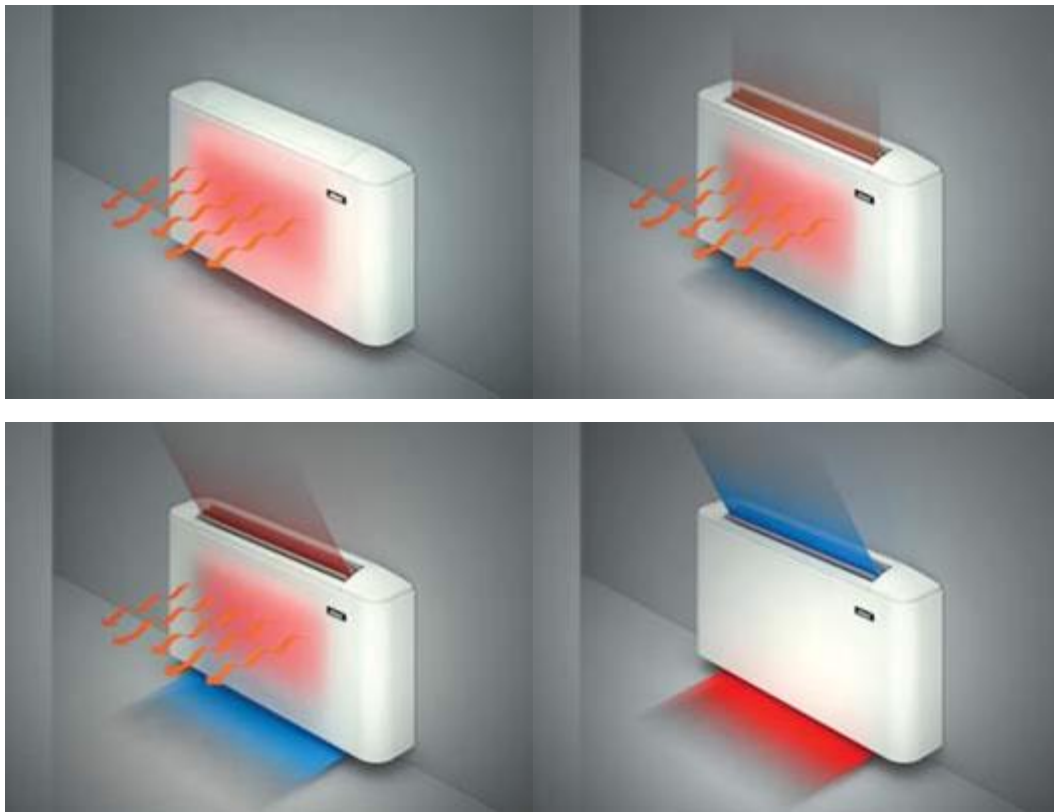
Χαμηλή τιμή αγοράς

Εύκολη τοποθέτηση

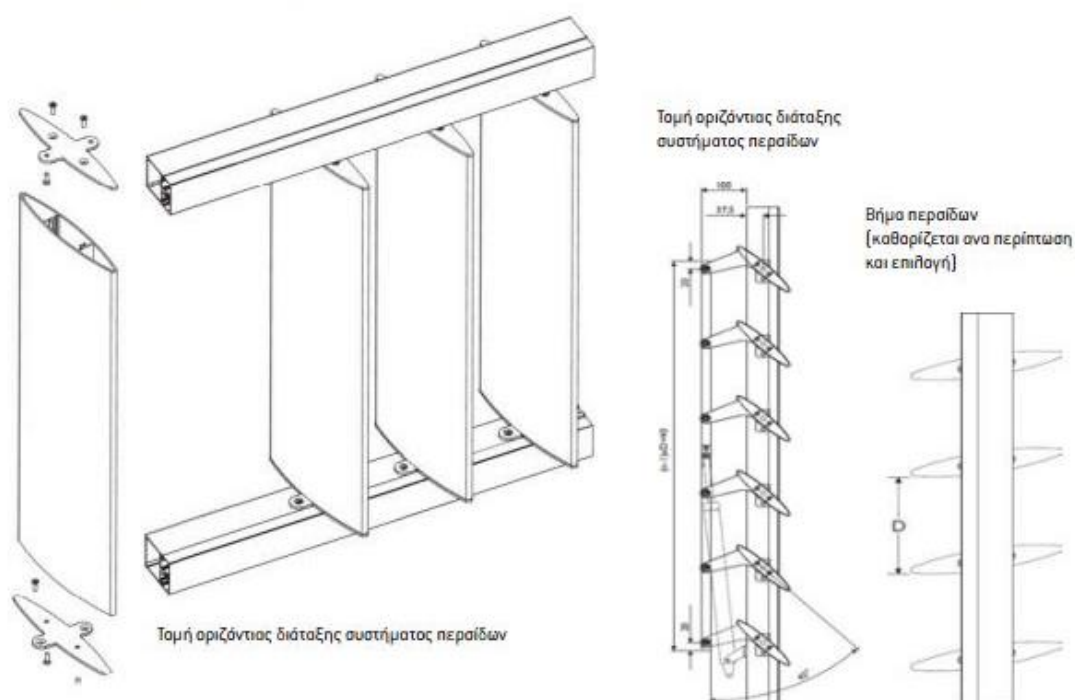
Ακίνδυνο

Συνδυάζει και Θέρμανση και ψύξη

Εξωτερική καλαισθησία μιας και δεν χρειάζονται μονάδες εξωτερικά

ΠΕΡΣΙΔΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Τα περύγια είναι κατασκευασμένα με διέλαση φυσικού αλουμινίου. Οι άκρες τους είναι καλυμμένες με δυο κεφαλές (τάπες), οι οποίες είναι κατασκευασμένες από ανοξείδωτο χάλυβα. Οι δύο άκρες διαθέτουν μια υποδοχή σχηματίζοντας ένα ενιαίο σώμα με το εσωτερικό προφίλ. Αυτό το είδος περυγίου, ελλειψοειδούς σχήματος, παρέχεται σε τυποποιημένες διαστάσεις πλάτους των 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 και 60cm. Τα περύγια είναι διαθέσιμα σε ανοδίωση και σε οποιαδήποτε βαφή RAL.

Η περιστροφή των περυγίων μπορεί να πραγματοποιηθεί με ένα χειροκίνητο σύστημα μανιβέλας ή απλώς μια λαβή τοποθετημένη εκτός του παραθύρου. Αυτός ο χειρισμός επιτρέπει την κίνηση των περσίδων μήκους έως 6m.

Προτεινόμενος τρόπος είναι η περιστροφή μέσω ενός ηλεκτρικού συστήματος με γραμμική κίνηση, τροφοδοτούμενο με μονοφασικό ηλεκτρικό ρεύμα 220V που

λαμβάνει εντολή από ένα διακόπτη με τερματική διάταξη στις ακρινές θέσεις. Αυτός ο χειρισμός έχει κατάλληλη ισχύ και μπορεί να κινήσει περσίδες μήκους άνω των 10m.

Η μονάδα του μειωτήρα είναι τοποθετημένη στο κάτω κιβώτιο εξωτερικά από τον χώρο. Επίσης η εντολές κίνησης μπορούν να ενταχθούν και σε σύστημα διαχειρίσεις BEMS.

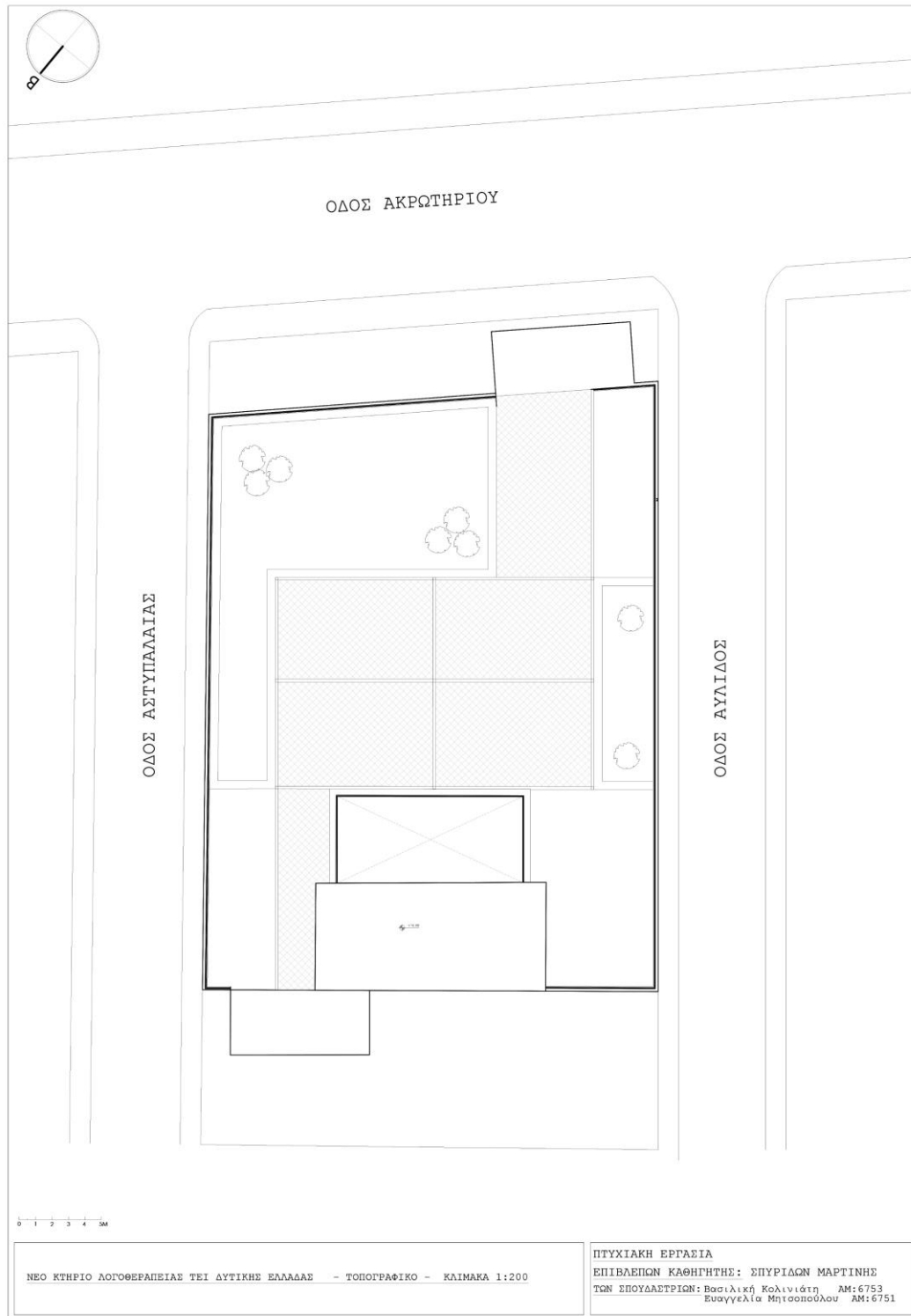
Τα πτερύγια τοποθετούνται σε ειδικού προφίλ οδηγούς στους οποίους κανονίζεται το βήμα των περσίδων και η οριζόντια η κάθετη τοποθέτηση τους. Κατασκευάζονται από διέλαση αλουμινίου σε ειδικές διατομές και διάφορες διαστάσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες. Τα διαθέσιμα προφίλ είναι 50x50, 60x60 και 60x100mm.

Η κίνηση των περσίδων πραγματοποιείται με τη βοήθεια μιας ράβδου χειρισμού διατομής σχήματος Π (17x12)mm που είναι κατασκευασμένη από αλουμίνιο.

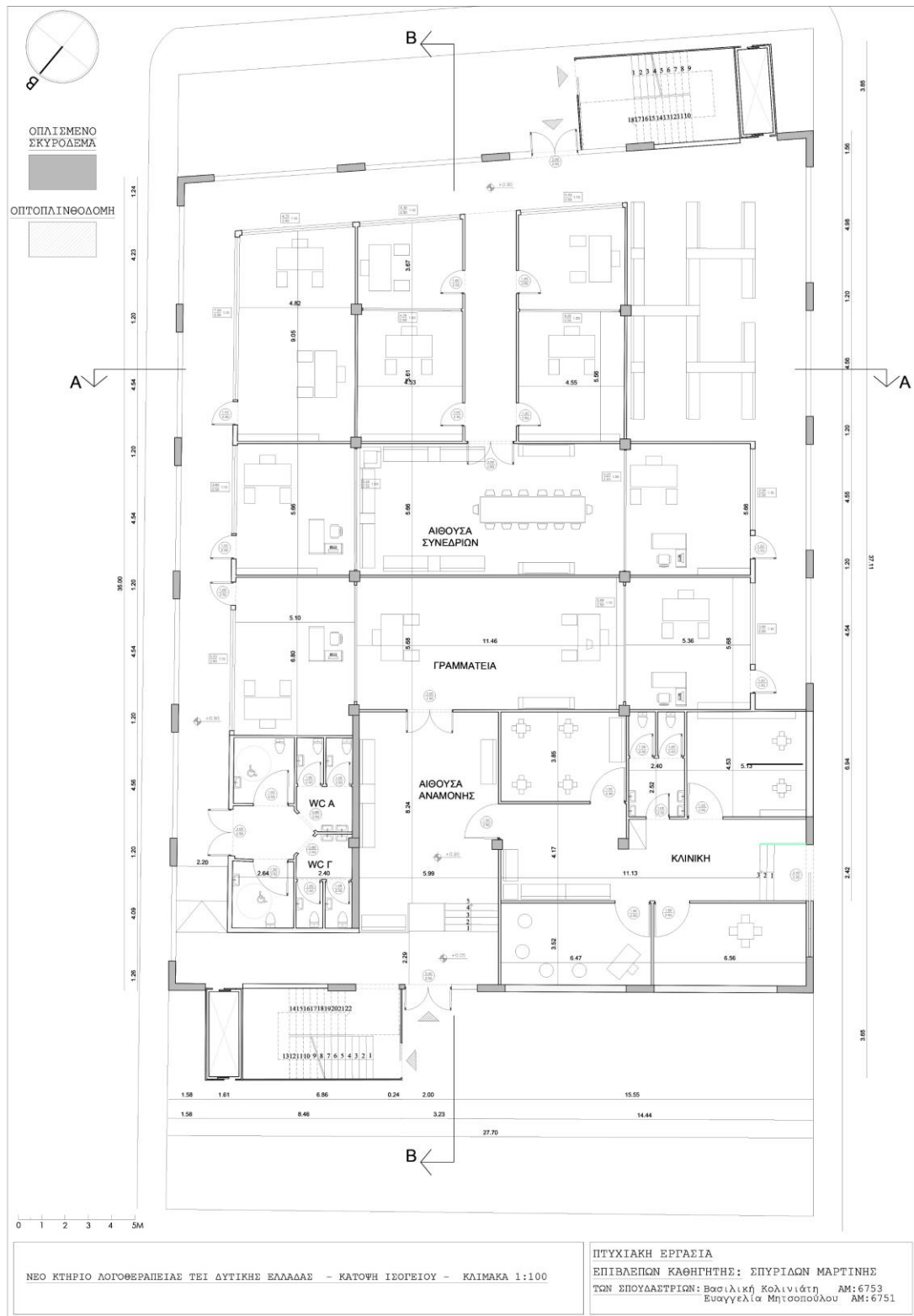
Τα εξαρτήματα (μπουλόνια, παξιμάδια, ροδέλες) που τη συνδέουν με τα πτερύγια είναι από ανοξείδωτο χάλυβα και ορείχαλκο.

Οι οδηγοί στηρίζονται σε ειδικά στηρίγματα σταθεροποίησης.

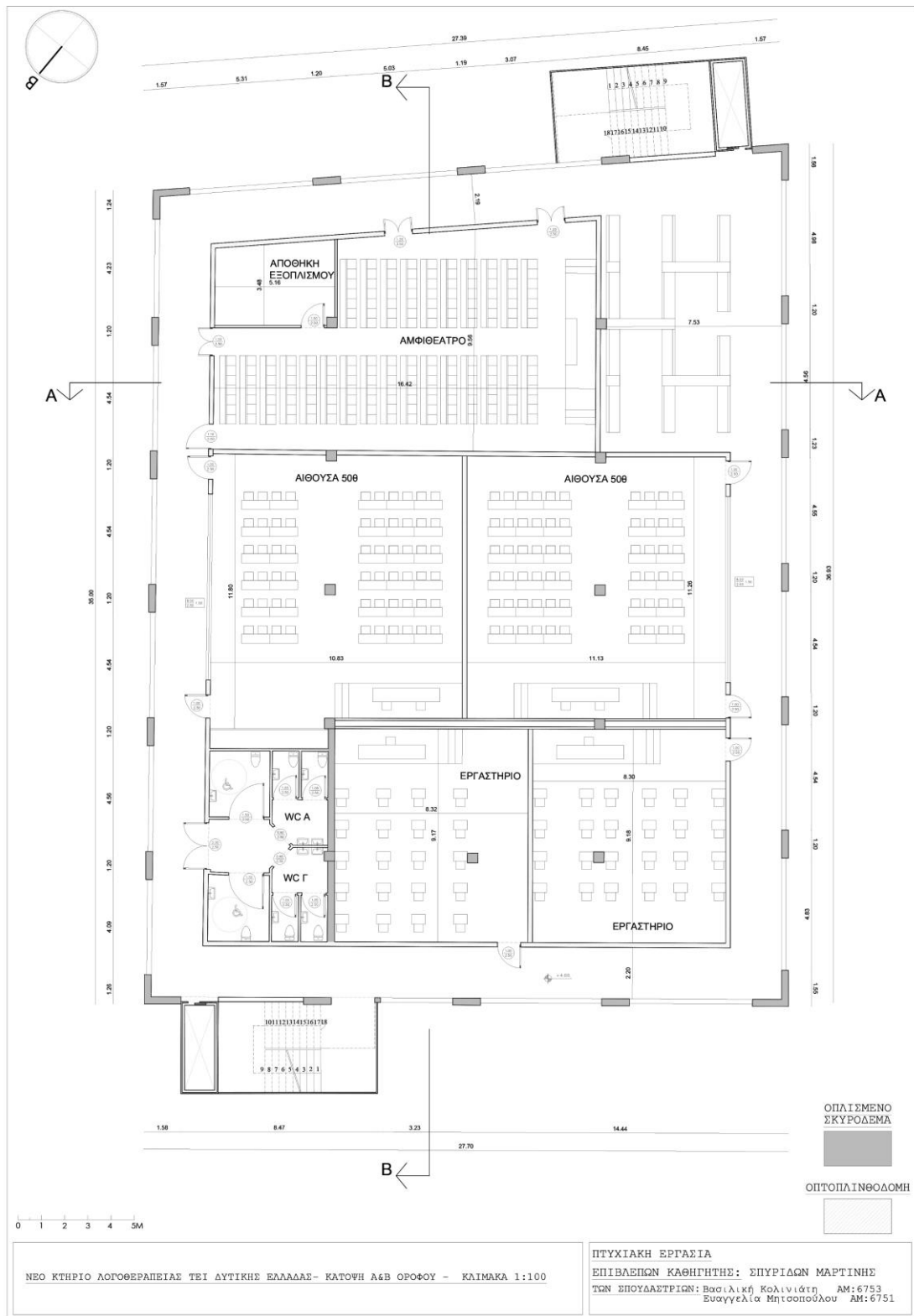
6. ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

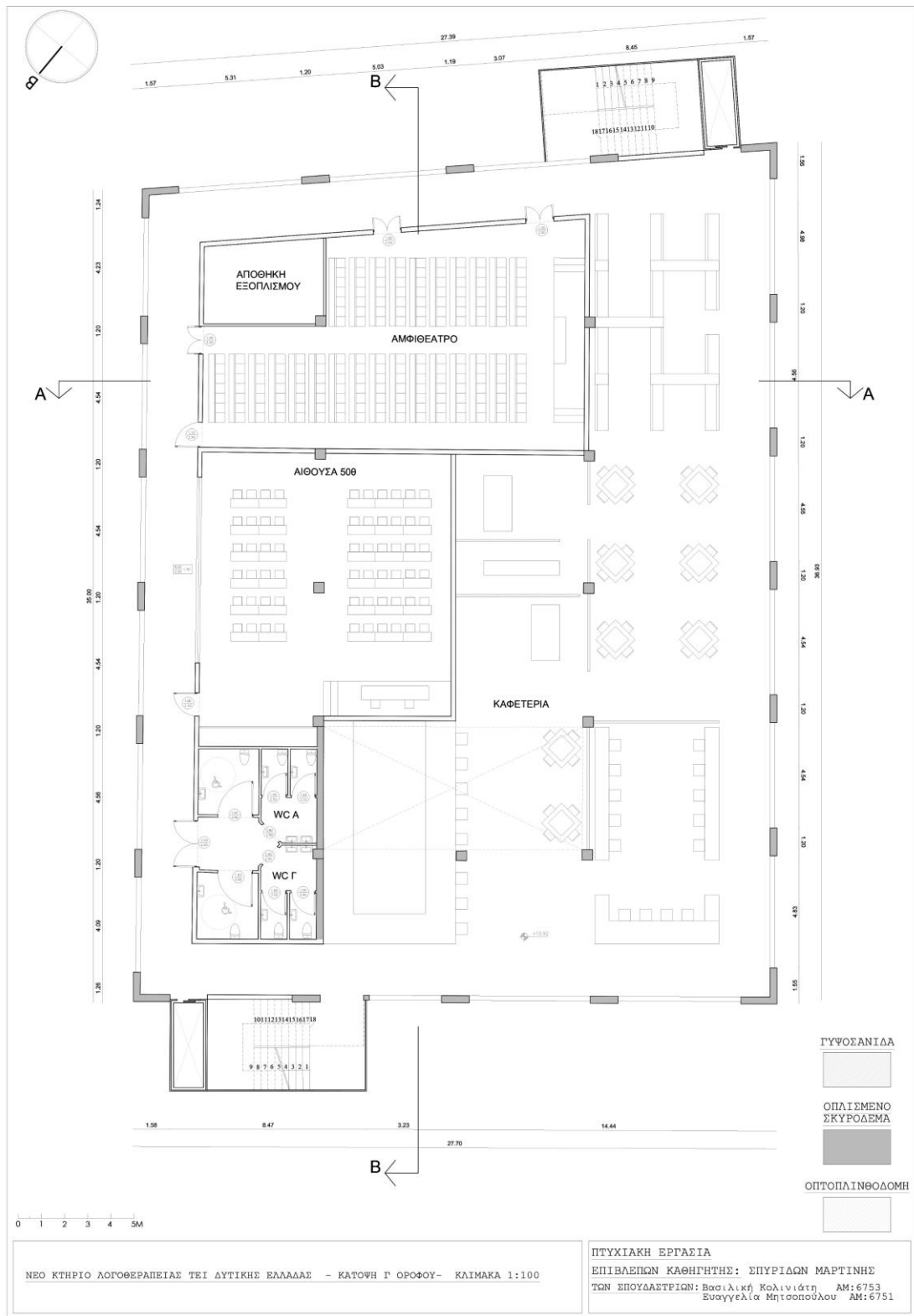
Εικόνα 13 ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

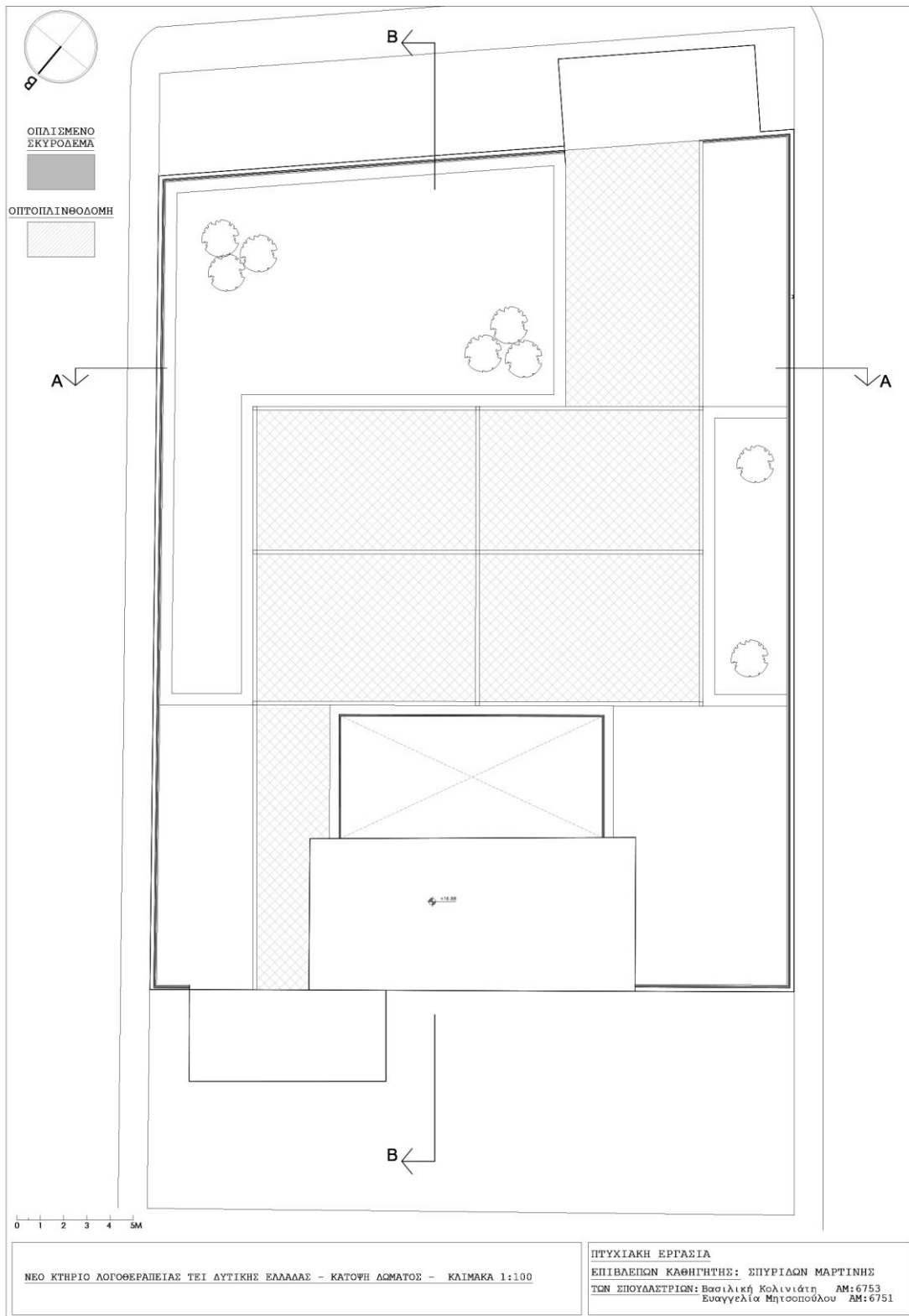
Εικόνα 14 ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

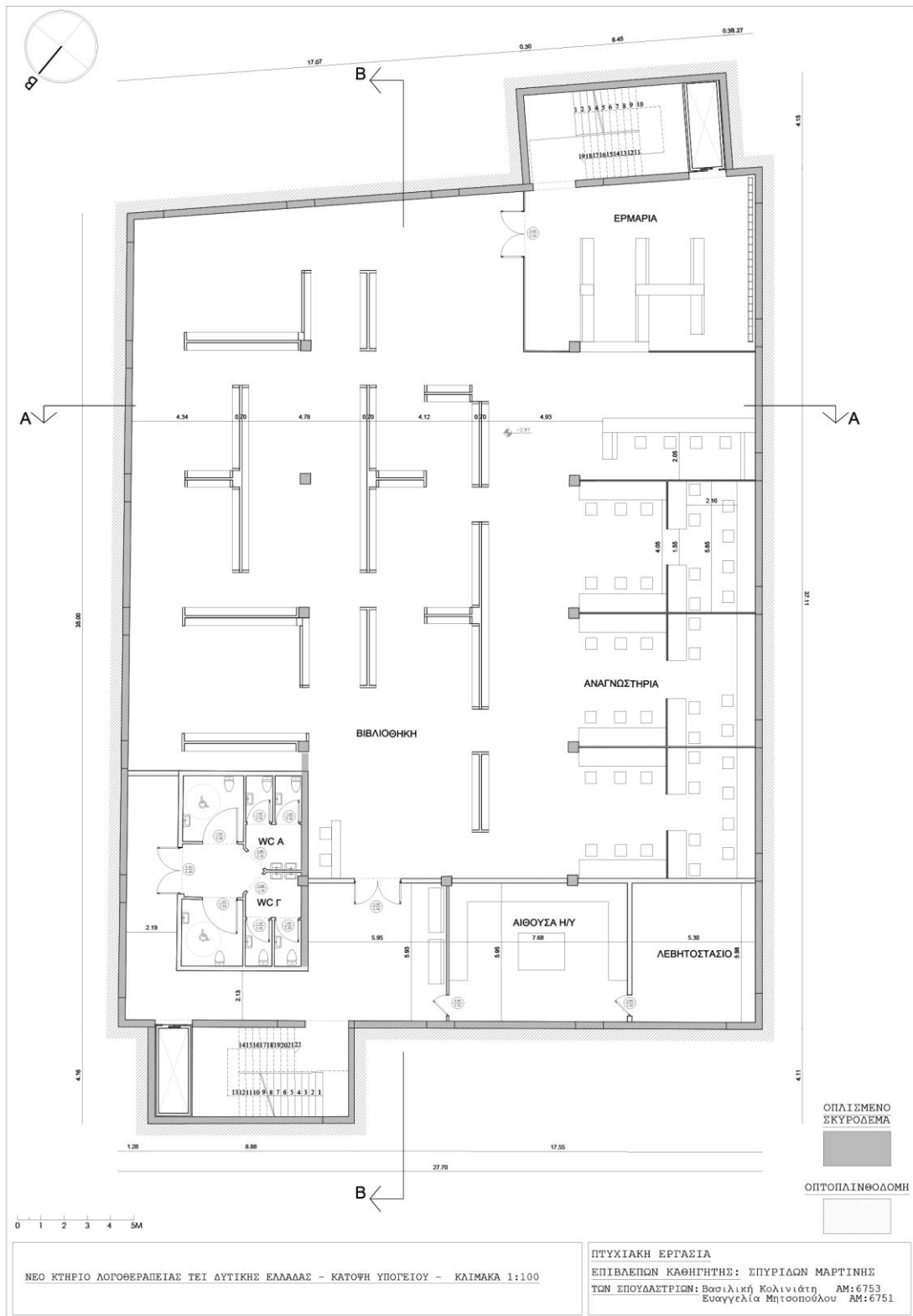
Εικόνα 15 ΚΑΤΟΨΗ ΤΥΠΙΚΟΥ ΟΡΟΦΟΥ Α&Β

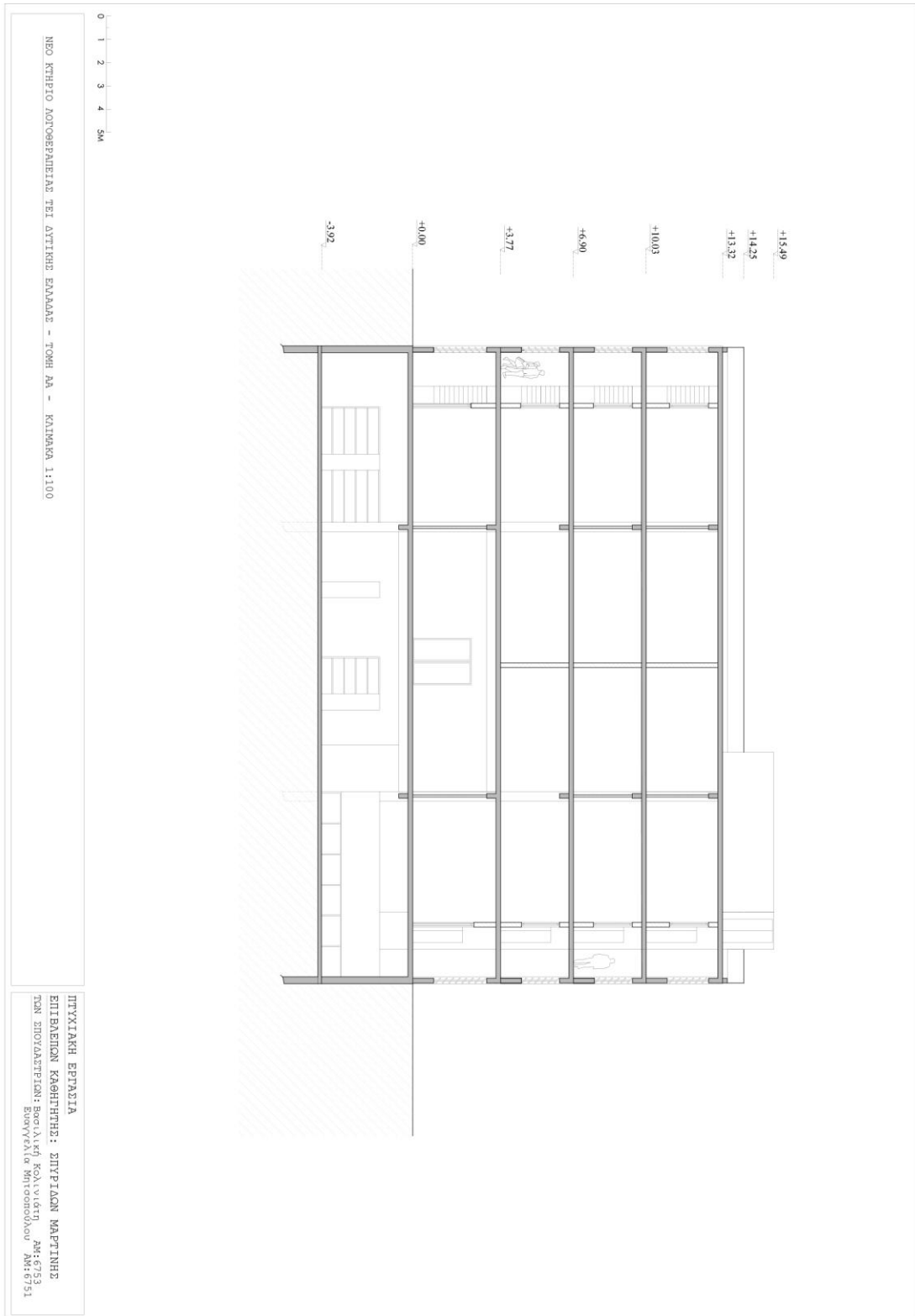
Εικόνα 16 ΚΑΤΩΗ Γ ΟΡΟΦΟΥ

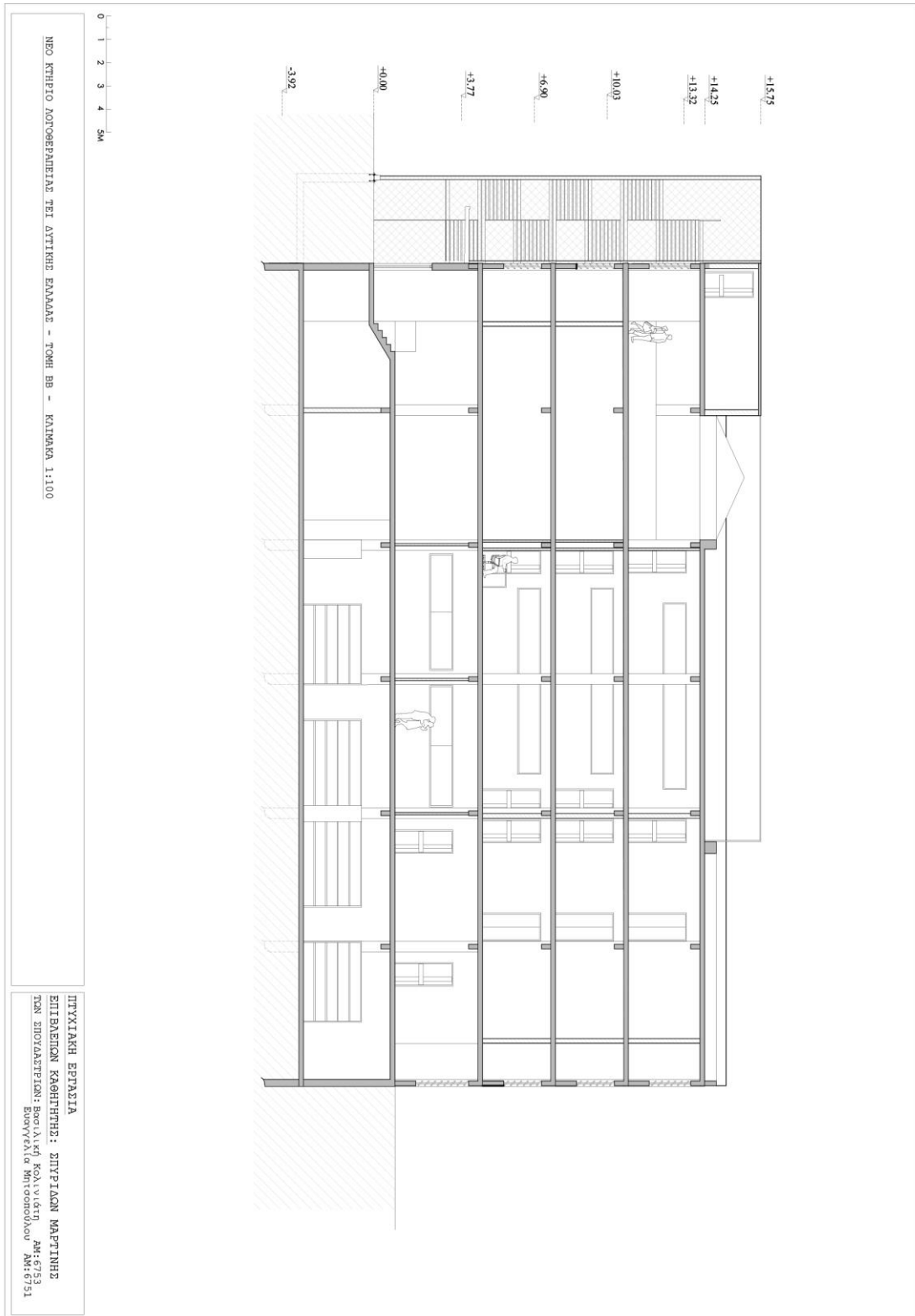
Εικόνα 17 ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

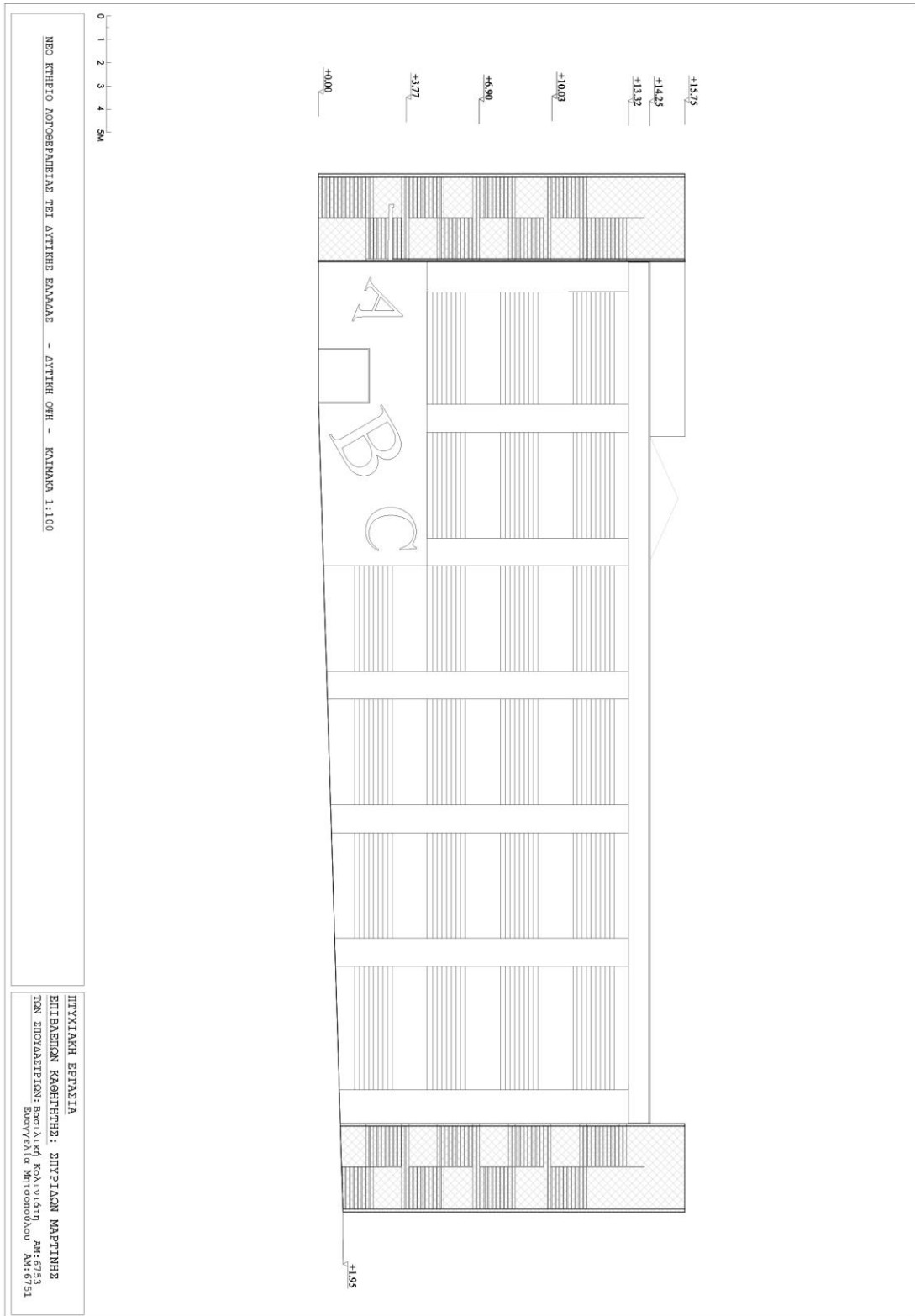
Εικόνα 18 ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

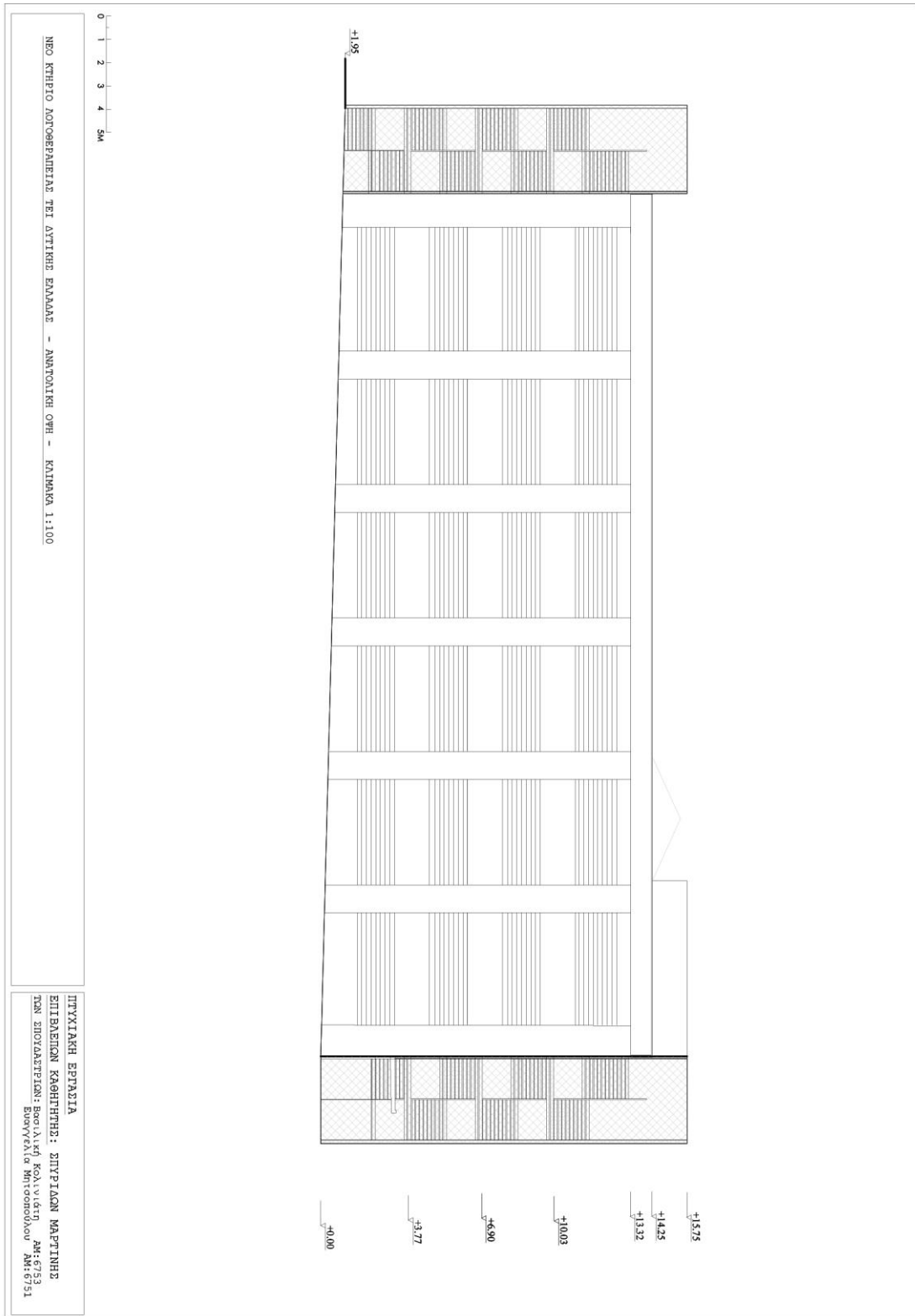
Εικόνα 19 ΤΟΜΗ ΑΑ

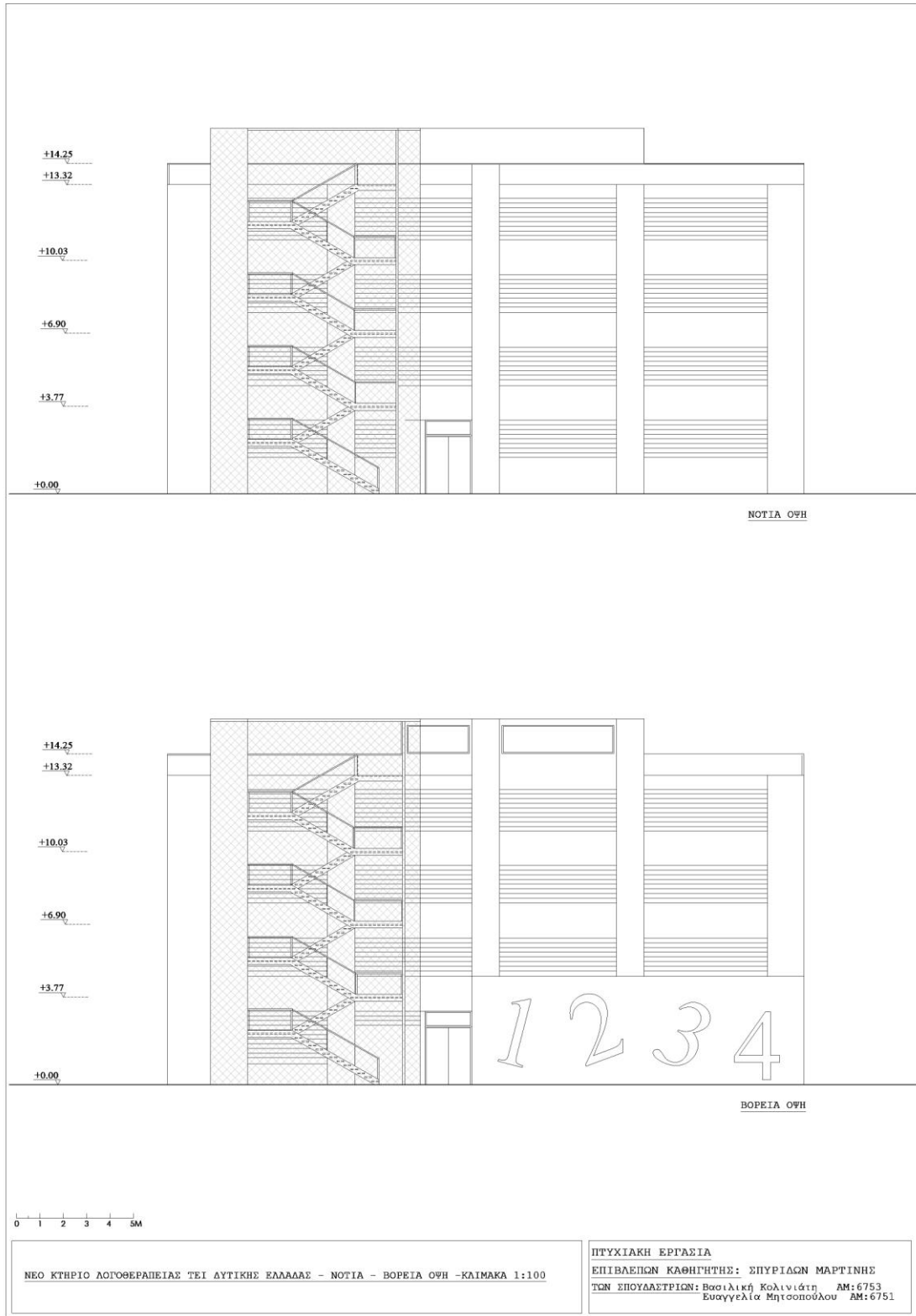
Εικόνα 20 ΤΟΜΗ ΒΒ

Εικόνα 21 ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

Εικόνα 22 ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

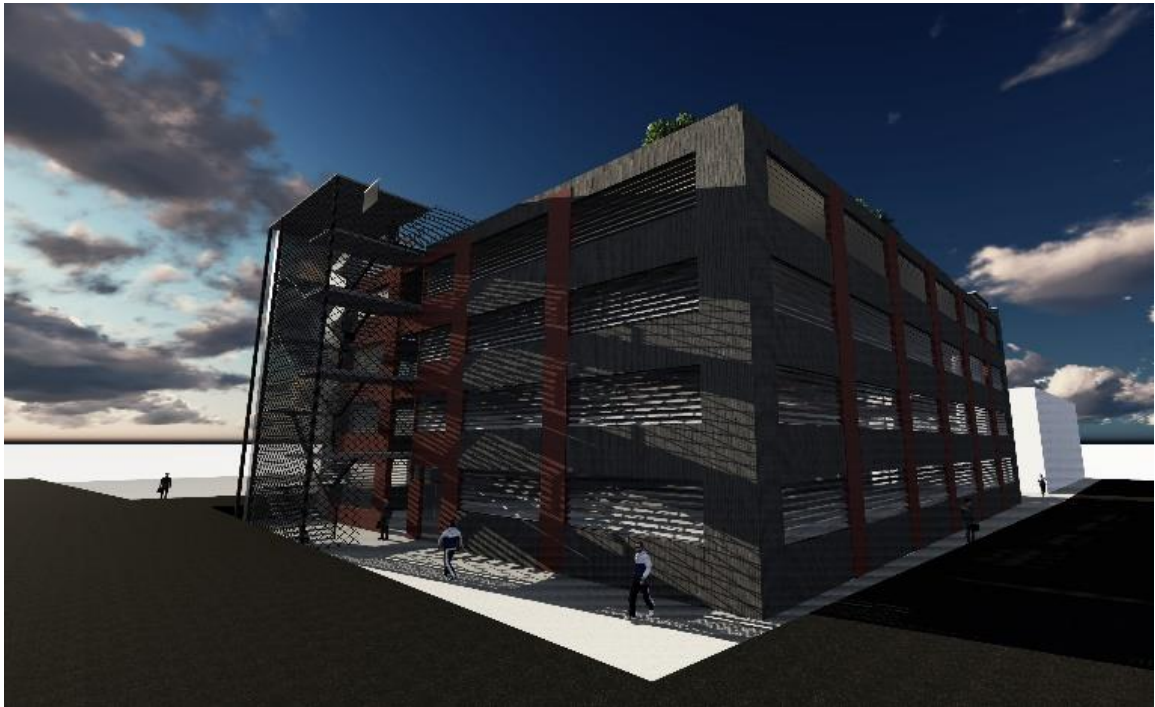

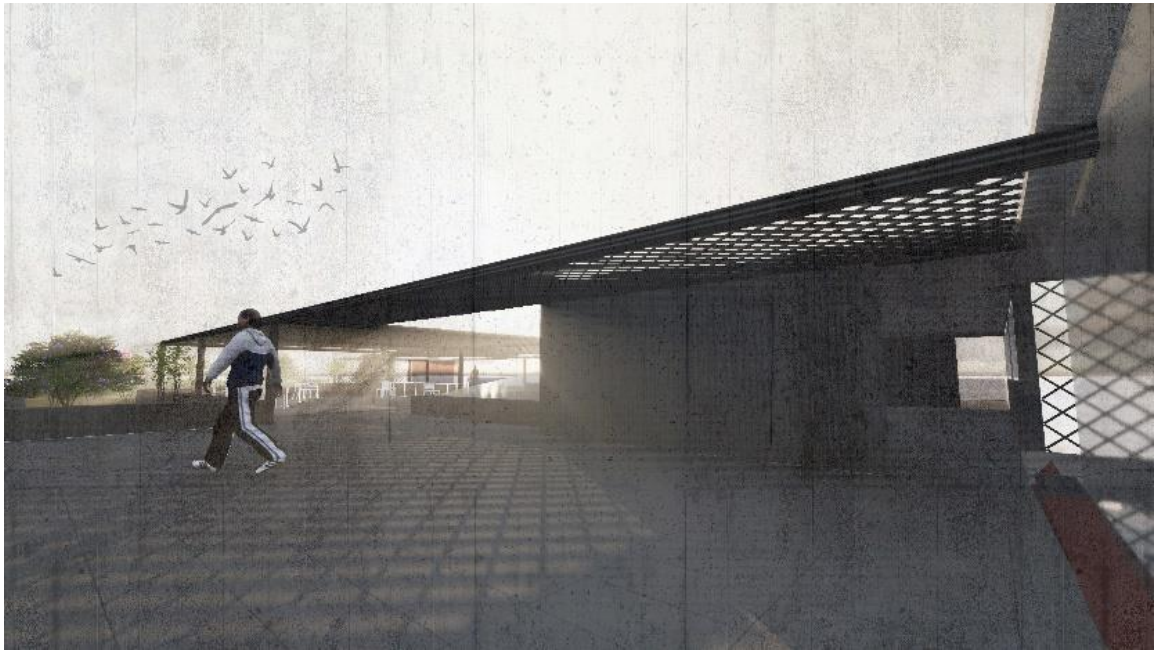
Εικόνα 23 ΝΟΤΙΑ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ

7. ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

- Χαράλαμπος Γ. Κουτρούλης, Τεχνική Υπηρεσία ΤΕΙ Κρήτης, www.koutroulis.gr
- Αξαρή, Κ., «Μέθοδοι και συστήματα εξοικονόμησης της ενέργειας με βιοκλιματικό σχεδιασμό-η συμβολή του φυσικού φωτισμού», στο «Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτηρίων και περιβάλλοντος χώρου», Τόμος Α, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2001.
- Καραβασίλη Μ. ,«Κτίρια για έναν Πράσινο Κόσμο (οικολογική δόμηση-βιοκλιματική αρχιτεκτονική)», Ευώνυμος Οικολογική Βιβλιοθήκη, Psystems International ΑΕ, Αθήνα, 1999
- Κωσταγιάννη Κωνσταντίνα, Λογοθεραπεύτρια, άρθρο στο διαδίκτυο

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επισυνάπτονται φωτογραφίες από την υπάρχουσα κατάσταση.

